

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-heteses petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 18 fill.

Nyitási ára 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József téherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELKÉSZÍTŐ:
STAUBER JÓSEF.

Péntek, április 6.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérelők: A béke küszöbén.
Az aradi kamara egy éve.
A Búcsú-ügy.
Aradi tisztviselők háznéptől szövetkezése.
A nagyváradi szarolók.
Páris Gábor püeri.
Béküvő előtt a halálba.
A „munkásnyázó.”
A könyvelő-hírszerző és a főnök ur.
A rendőrség süketnémaja.
A zenetanár szerelme.
Tárcsa: Péterke anyja. Írta: Nádas Sándor.
Csarnok: Az élet mélységiből. Írta: Lina.

A béke küszöbén.

Arad, április 5.

A béke csemetéje, amely tegnap bujt ki a földből, kezd erős gyökeret fogni. Tegnap még félve néztünk rá: örülni se mertünk neki, mintha féltünk volna, hogy az utána való mohó vágy perzseli meg. Az indulatok mintha a leghangosabb fészkekben is elhallgattak volna: hinni alig tudtak benne és mégis óvakodtak mindentől, a mi a halvány lehetőségének árhatott volna.

Ma már engedhetünk valamit a peszsimizmusból. Talán mégse vagyunk örökös sötétségre, örökös félreértésre ítélve. Súlyos, kínos forduló pont közeledett: az a felelősség, amely az ily fordulópontoknál megnyilatkozik, sokszor a legközelebb hozza egymáshoz azokat, akikre a felelősség egyformán nehezedik, s akiket a fenyegető fordulat egyformán sújtott volna.

Két nap alatt minden megváltozott. Drámai erővel követik egymást a jelentős események. A mi napok előtt elháríthatlan akadályokkal nézett farkas-szemét, most valóság. A király Kossuthot és Andrássyt fogadja. Hajlandó az új kabinetet megalkotni. A megegyezés főbb pontjaiban nincsenek eltérések. A katonai kérdéseket kikapcsolják. A vámkérdést a két állam törvényhozására bizzák. Kiírják az új választásokat az általános választói jog programjára. A koalíció belemegy a kabinetbe s ezzel garantálja az egyezség betartását. . . . Annyira egyszerűnek, természetesennek, az eseményekből önként következőnek találjuk, hogy az a kérdés tolul eléink: de hát miért nem lehetett mindezzel a békét előbb megteremteni?

Nem firtatjuk, nem bolygatjuk. Mindenkire, aki a válságból való kibontakozást őszintén akarja, ezek a pillanatok komoly kötelességet hárítanak. Azt, hogy hallgattassa el érzéseit, kösse láncra az indulatokat, ne kaparásson a mult hamvából szemrehányó paraszokat, s ne dobja a jövő vizeibe a gyanúsításnak settenkedő horgát. Békét akarunk. Másfél esztendő keserves tapasztalataiból megértettük, hogy mint lehet a békét megteremteni, a sülyedést megakasztani. A kik intézik: helyes nyomon járnak.

De ennél a felelősségnél is nagyobb, a mely azokra a politikai pártokra nehezedik, amelyek akaratán esetleg a felújuló békeremények megtörhetnek. S a közvélemény önkéntelen aggodalommal néz a koalíció két pártja: az alkotmánypárt s a

néppárt felé. Nem gyanúsítunk. De az a körülmény, hogy ez a két párt ellenese az általános választói jognak, a mely pedig a gerince a megegyezésnek: annak az árnyékát veti előre, hogy a megoldásnál ezek nem fognak közrejárni. S ezzel a titkos félelemmel jár még egy: vajjon ennek a két frakciónak ellenállása nem fogja-e a fegyvertársakat is elvonni a megegyezés lehetősége elől?

Nem kötjük magunkat ehhez a gondolathoz. Hiszen a tapasztalatok után, annak biztos tudatában, ami a mostani tárgyalások sikertelensége esetén az országra vár, s a nemzet általános békeszomja közepette: a hazaárulással egyértékű bűn lenne, ha akár egyesek, akár egyes csoportok, akár ki nem elégitett ambíciók, akár féltett önző érdekek miatt üszköt dobának a béke épületére, amelynek első tégláit rakják le. És ha az alkotmánypárt és a néppárt még olyan rendíthetetlenül ellene van az általános választói jognak: attól nem szabad elvonnia a módokat, hogy ebben az évszázakra kiható kérdésben a legközvetlenebbül érdekelt tényező: a nemzetet kérdezzék meg.

Konstatáljuk, hogy a fejleményekből még nem lehet következtetni. Inkább az látszik, hogy az alkotmánypárt és a néppárt részt kérnek a kiegyenlítés munkájából, amelyet a függetlenségi párt vezet. De ha az akció későbbi részén ez a két párt nehézségeket támasztana: a függetlenségi pártnak tudnia kell kötelességét. A béke egyesegyedül rajta áll: ez a tény vezesse nemcsak a királylyal, de a ke-

Péterke anyja.

Írta: Nádas Sándor.

I.

Az emlékezőtehetségem, amely már többször hagyott cserben, mint a legjobb barátaim, néha megdöbbenően jól viseli magát. Ezészen róla, halvány, jelentéktelen semmiségekre emlékezem ilyenkor, foltokra, pontokra, színekre, amelyek érthetetlen módon maradtak meg az emlékezetemben. Biztosan tudom például, hogy amikor harmadik elemibe jártam (meg nem emlékeztető adat!) az olvasókönyvemben volt egy kicsiny elbeszélés, mely a következő címet viselte: „A pápa anyja.” De nemcsak erre emlékszem, hanem kívülről tudom az elbeszélés első bekezdését, amelyben arról van szó, hogy szerény szülőknél igen gyakorta előkelő fiúk vannak, akik nem felejtik el a sok jót, amivel az öregeknek tartoznak és hálásak érte egész életükben. Az olvasókönyvi elbeszélés hőse, a pápa is ezek közé a fiúk közé tartozott. Az anyja mosónő volt, de a pápa nem szegyezte ezt, imádta az anyját, birdette, kürtölte, dobogta, hogy mosónő s egy alkalommal, mikor a kisse korlátolt öregasszony a mosóteknő mellett elkopott rongyai helyett selymeket vett fel, a pápa kikergette palotájából s „az én anyám csak rongyai vannak!” kiáltással becsukatta mögötte a kaput.

Tizenegy éves voltam abban az időben, amikor ezt a mesét kívülről megtanultam és sokat sírtam mellette. Imádtam a szigorú és férfias papát, akit soványnak és elegánsnak képzeltem el. Imádtam anyját, a mosónőt s az elbeszélés margóját teleragasztottam préselt képekkel.

II.

Nem erőltetem sokat, az irodalomtörténetben akárki nyomát találhatja, hogy egész életemben egyetlen jó barátom volt. Péternek hívták a barátomat és annyira jóban voltunk, hogy már hasonlítani kezdünk egymáshoz. Az én szőke hajam kezdett sötétedni, a rövid lábaim megnyúltak, ellentétben az orrommal, ami határozottan pisze irányzatot vett fel. Péterrel közös szobában laktunk, közös szipkából szittunk, közös harisnyában jártunk.

A szeretők is közös volt. Irén nevet viselt a bestia és kóristalány volt az orfumban. Megvoltunk győződve, hogy egyike a legtehetségebb leányoknak és soha nem felejttem el a pókhálótárcát, amely nagyszerű sikerekhez segítette Irént.

Ehhez a novellához azonban semmi köze sincs szerelmünknek. Olyan az irodalomtörténet kegyelme ajándék, amely minden valószínűség szerint helyre fogja hozni vele szemben azokat a bőkezűségi szépségfoltokat, amelyek nekem köszönhetik létezésüket.

Péterrel tehát pokolian jó barátságban éltünk. Együtt voltunk nappal és éjjel. Ugy jelentünk meg az éjszaka mulatóhelyein, mint két artista, akik együtt lépnek fel a programon. Népszerűek is voltunk az orfeum környékén, mint az artisták. A cigány nem tányérozott az asztalunknál és Lina, az ötvenéves vírázarus leányka egyszer sem szóltott fel, hogy rózsabimbót szakítsunk a kosarából.

Én még akkor is nagyon álmodozó természetű voltam. Ha egy hölgy visszautasította a pikkolómat, én már megesküdtem, hogy szerelmes belém. Igaz, hogy ez ritkán történt meg. Azok a nők ma már ritkábbak, mint a jómodoru bérkocsisok. És akkor épp olyan ritkák voltak.

Ennél a részletnél, úgy látszik, megint sok ideig vesztegettem. Pedig nem is fontos és nem is elég őszinte. Akkoriban még nem az volt döntő, hogy én melyik nőbe vagyok szerelmes. Előlenkezőleg. Hölgyválaszról lehetett csak szó, még pedig nagyon ritkán. A nőknek ugyanis nem tetszett a borotvált képem és több levél érkezett hozzám, hogy növesztsek bajuszt.

— „Inkább a halált!” — mondtam ilyenkor magamban, mert büszke voltam rettenetesen. Azután éreztem, hogy nem kell még engedményeket tennem a nőknek. . .

rékkötőkkel szemben is. S ha a másik két pártból megválnak a katonai kérdések kikapcsolásáért: a függetlenségi párt büszke öntudattal állhat szembe ennek. A függetlenségi párt sokkal előbb küzdött a katonai kérdésekért, mint fegyvertársai; senkinek sincs joga azt jobban követelnie, mint a hogy azt ő jónak látja.

Fáradtan, megviselten, csalódásoktól meggörnyedten, a sors által áthuzott számításokkal, szárnyszegett reményekkel, s átélve mindent, amit azelőtt a lehetlenségek közé soroztunk volna: békét akarunk. Most előttünk áll. Nem lealázó formában, a vereség szégyene nélkül. Békét akarunk. S minden szenvedésünk; minden merénylet, amelyet alkotmányunk ellen intéztek, s minden törvénysértés, amelyet arcunkba dobtak, nem válthatott ki belőlünk olyan nagy, kegyetlen elkésredést, mint amely akkor törne ki belőlünk, ha a békének akár okatlan kicsiségek, akár rejtett érdekek nyakát szegnék.

Az aradi kamara egy éve.

(A gyáripár eseményei.)

Arad, április 5.

Ma kaptuk kézhez az aradi kereskedelmi és iparkamara 1905. évi jelentésének iveit, amelyek rövidesen könyv alakban hagyják el a sajtót. A jelentés kimerítően foglalkozik a terület ipari, kereskedelmi és forgalmi életének jelentőségeivel és mozanataival s hű képe az elmúlt év gazdasági életének.

A jelentésnek az aktualitás révén is legérdekesebb része az, a mely a terület gyáripari eseményeivel foglalkozik. A jelentésből, a melyre még vissza fogunk térni, ezt a részt alább közöljük:

A gyáripár terén kevés új mozzanat merült fel. Új gyárak elig alakultak, nagyobb szabású ipari vállalatok elenyésző kis mértékben létesültek; a tőkék nem fordultak ez évben se az ipari téren való gyümölcsösztetés felé, ami a bizonytalan politikai állapotok miatt ez évben kockázatosabb volt, mint előbb. A kamarai székhelyen egyetlen ipari vállalat létesült: a Magyar Benoid gázgyár, részvénytársasági alapon, 170.000 korona befektetéssel. Céljait tűzte ki a

vállalat egy új találmány értékesítése révén világítási központok telepítését oly helyeken, ahol se légszusz, se villamos áramu világítási vezetékek nincsenek. Az új gyár egyelőre kicsinyben kezdte meg a világító anyagot fejlesztő készülékek gyártását s gyári telepének felépítését az 1906. év munkaprogramjait tűzte ki. Aradmegyében nyolc kisebb gyáripari telep jött létre: Dancsényben egy hajlított labutorgyár, Ágyán egy fűrésztétel, Pankolán és Szintyén egy-egy téglagyár, Odvason egy gőzmalom, Tokon, Guravojon és Kiscindán egy-egy motorhajtású malom. Békésvármegyében mindössze négy új ipartelep keletkezett: Békéscsabán egy körkormocével bíró téglagyár, Tótkomlóson egy gőzmalom, Orosháza egy motormalom s azzal kapcsolatos szőnyeggyár, Szarvason pedig egy benzínmotoros favágótelep; azonkívül Orosházán újra építettek fel egy leégnt gőzmalmot. Az orosházi szőnyeggyár felől ez ideig közelebbi adatokkal nem bírunk s annak nagy jövő alig is jósolható. Csanádmegyében nagyobb szabású alkotás volt a nagylaki kendergyár, melyet a Magyar Általános Hiteibank és a Mezőgazdasági Iparrésztársaság létesített egy élmillió korona tőkével. A gyár gőzerőre, a legmodernebb gépekkel van felszerelve és a gyári üzemből 120 munkást foglalkoztat, de készítményeit év végéig még nem vitte piacra. Ezenkívül létesült Makón, Kovácskútnál és Apátfalván egy-egy téglagyár és cserépgyár, Tóbinhegyesen egy Diesel-motorhajtású malom, Battonyán pedig egy szivógázmotormalom. Hunyadmegyében két gőzmalom, három benzínmalom és egy kőfajtótelep képezik az év ipari alakulását. Mindezek kisebb vállalkozások. A kamara székhelyén levő egyik gőzzel fűrészelő telep tavaly gazdát cserélt és az új tulajdonos a gyárat jelentékenyen kibővítette, iparvágánnyal látta el, egy másik hasonló telep azonban, mely még 1904. végén tűzvésznek esett martalékaul, az egész éven át nem épült fel.

Az aradi kamara a múlt évben tüzetesen foglalkozott a kamarai székhely gyáriparának fejlesztésével. Alkalmat erre Arad sz. kir. város törvényhatóságának az a dícséretes elhatározása adott, melylyel kimondotta, hogy az Aradon létesülő gyáripari vállalatokat a legmesszebb menő kedvezményekben részesíti. A város tanácsa a kamarához fordult annak megállapítása iránt: melyek azon gyáripari ágak, a melyeknek előfeltételei Aradon legalább részben megvannak? Kamaránk behatóan meg

okolt emlékiratban egy pótkávégyár, egy cirokka- és seprűgyár, egy szalmafonógyár, egy cukorgyár, egy bőrgyár, egy kisebb mezőgazdasági gépeket előállító gyár, egy kötött és szövött árukat előállító gyár és egy tésztagyár létesítésének előmozdítására irányozta a város figyelmét, egyben véleményt mondva az esetleg létesítendő gyárak mikénti elhelyezésére vonatkozólag is. Év végén egy németországi vállalkozó egy műbőrgyárnak Aradon való felállítására iránt érdeklődött, egy csehországi cukorgyáros pedig egy itt létesítendő cukorgyár felállításának előfeltételeit tanulmányozta, de ez időszerint mindkét vállalkozás még csak tervben van.

Kisjenőn, Aradmegyében az odaváló társadalom szalmafonógyár létesítését vette tervbe s a kamara készséggel járt kezükre a tervezőknek abban a részben, hogy az állam támogatásának kiállításba helyezését kieszközölje.

A Bubics-ügy.

(A Népszava bizonyítékai. — Folytatása következik.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

Bubics Zsigmond kassai püspök bozolydott ügyében a Népszava ma nem folytatja szenzációs leleplezéseit, mert újabb bizonyítékok és adatok beszerzésén dolgozik, amelyekkel még nagyobb világosságot deríthet a titokzatos ügyre. Mai cikkében csak rámutat arra, hogy eddigi közleményeinek egy szavát sem cáfolták meg, a klerikálisok vezetőlapja pedig egyenesen elismeri, hogy a közlemények mindenben megfelelnek a valóságnak, sőt — sajnos — még sokkal több igaz, mint amennyit a szocialista ujság megírt.

A Népszava mai cikkét az alábbiakban közöljük:

Megkönnyebbitjük a klerikálisok lelkiismeretét. A Bubics-ügy aktáit egyelőre lezárjuk. Nem azért, mert több írni valónk nincsen, hanem azért, mert amirni valónk van, még pontosabb kiegészítésre szorul. Nem akarunk egyetlen olyan mondatot, egyetlen olyan apró állítást megkockáztatni, amelynek hitelessége kétségen felül nem áll, nehogy egy leszakadt gomb révén a klerikálisok piszkosnak, foltosnak, rongyosnak mondhassák az egész ruhát.

Leleplezéseink minden szava bizonyítékra támaszt s a klerikálisok, amit megtehettek ügyük érdekében, a hallgatás volt. A klerikális sajtó egy betűt se nem nyomtatott leleplezéseinkből, róluk tudomást nem vett a nyilvánosság előtt — egyedül az Alkotmány vallja be ma egy szerkesztői üzenetben, hogy „ami igaz, az igaz.”

A szerkesztői üzenet, amelyre a Népszava céloz, így szól:

P. K. B. Körösbánya. Sajnos, nem cáfolhatunk meg egy sort sem. Ami igaz, az igaz. Még sokkal csúnyább dolgokat közölnek felőle egyes lapok és mi nem cáfolhatunk meg senkit és védhetünk senkit. —

Kétségtelen, hogy Krämer Bonifác, a ferencrendiek körösbányai zárdájának főnöke volt az, aki érdeklődött az A—ny-nál, vajjon igazak-e a Népszavában foglalt vádak, amelyeket természetesen kétkedéssel fogadott a papság.

A Népszava így fejezi be cikkét:

Hivatalos fórumok is fontolóra vették a cikkeinkben foglaltakat ugyanígy, hogy egyenesen a Népszava leleplezései kényszerítették a klerikális táblát, hogy a vizsgálati fogság fentartását Hajnóczira és Lászlóra vonatkozólag ne fogadja el egyszerűen, hanem vizsgálat alá vegye előbb Hetsnek kétes értékű felhatalmazását.

III.

Egyszer azután elűnt az oldalról Péter. Vette a kalapját, kabátját és elutazott vagy elbujdosott. Levelet, írást nem hagyott, csak a cselédnek mondta meg, hogy este többé ne vesse meg az ágyát.

Eleintén nem is vettem komolyan Péter futását. Nő lesz a dologban! — gondoltam és még irigykedtem is rá. De nem jött vissza. Se egy hét múlva, se egy hónap múlva. Érdeklődni kezdtem, hová tűnhetett. Emlentem egy rokonához, aki azonban esztendőnk óta nem látta.

— Talán az anyjához utazott? — kérdeztem a rokont, aki azonban azt felelte, hogy aligha hiszi. Péter nem is tudja, hol van az anyja és na tudná, még kevésbbé utazna utána. Ez a váasz gondolkodóba ejtett. Megkérdeztem a rokont, hogy érti ezt. Talán haragban van az anyjával? Nekem soha nem beszélt róla! . . . Vagy talán meghalt az anyja?

— Nem! . . . nem! . . . felelte a rokon és sokáig nem akart beszélni. Utóbb azonban megvallott mindent.

— Péter anyja! — mondta — hogy is értessem meg önnel — nem társaságképes nő. Esztendőnk előtt megszökött az urától, — Péter apjától — aki e fölött való bánatában öngyilkos lett. Meg is írták róla az ujságok, hogy

tettének oka ismeretlen. Péter akkor még nagyon fiatal volt és remélhetőleg szót sem értett az egész dologból. Ha az anyja iránt érdeklődött, vajmi hazugsággal ütötték el a dolgot. Utóbb azonban már nem is érdeklődött. Jól is tette, mert furcsa dolgokat tudott volna meg a derék nőről. Az anyja ugyanis harmincéves korában annyira elszegényedett, hogy kénytelen volt maga megkeresni a kenyerét. Még pedig olyanformán, hogy elhanyagolt fiatal leánykának lett az anyja, akiket bevezetett az ugynevezett társaságokba. Sőt gyakran a társaságokat vezette be a leányaihoz. Először Berlinben, később Bécsben, utóbb hazajött Budapestre. Alkalmilag a bécsi rendőrfőnök egyenes utasítására. E között a dátum és Péterke távozása között kevés differencia van. Szegény fiú, úgy látszik tudomást szerzett róla és ezért szökött meg. Tudja, valahol olvastam egy mesét, az állt benne, hogy egy pápa büszke volt az anyjára, aki mosónő volt. És ez nem is kunszt. Péter helyén bizonyosan nem lett volna rá büszke!

— Egyébként pedig — folytatta a rokon — maga is elmehet egyszer Péter anyjához. A Hígan-utca 7 szám alatt lakik és nyolctól-tizenkettőig, kettőtől-hatig fogad. Természetesen éjszaka . . .

Hajnóczy és társa tehát valószínűleg kikerül a „pubitás” alól és módjukban lesz magukat védeni minden érdekelten szemben. Ha az eljárás során a legnagyobb magyar főpapra meg a mielnél is kompromittáltabb adatok fognak napvilágra kerülni, azt egyesegyedül a Népszavának köszönhetik a vádlottak és a — papi vagyon.

A leleplezéseket folytatni s az ügy tanulmányait levonni lesz még alkalmunk, mára megelégszünk annak a konstataciójával, hogy leleplezésünk igazsága minden oldalról bebizonyítást nyert és hatásuk megvan.

*

Budapest-ről táviratozzák: A kir. tábla tegnapi határozata értelmében ma reggel Hets Odön dr. püspöki jogtanácsos irodája egy újabb meghatalmazást csatolt az iratokhoz. Maga Hets Odön még tegnap délután Badenbe utazott Bubits püspökhöz, hogy vele személyesen érintkezzék a sok port felvert ügyben. A kir. tábla holnap délután dönt a letartóztatott László Fülöp és Hajnóczy József szabadlábra helyezése iránt.

TÁVIRATOK.

A bányakatasztrófa után.

Lens, április 5. A donai ügyészség ma megkezdte a vizsgálatot azok ellen a mérnökök ellen, akik Courrieresben a mentési munkálatokat végezték.

Lens, április 5. Azok a sebek, amelyeket a tegnapi éjféli megmentett Berton bányamunkás testén találtak, patkányharapásoktól származnak. Berton a bánya sötétjében egy patkányra vadászott, késével akarta a patkányt agyon szelni, amely ellene fordult és a lábán több helyen megharapta. Berton szurkálás közben magát is megsebesítette.

Lens, április 5. A kora reggeli órákban az a hír terjedt el, hogy sikerült négy holtanak hitt állapotban fektetett bányamunkást élethez bevezetni.

Páris, jan. 5. A kamarakategnap szavazatainak eredménye a courriéresi bányatársaság részvényesei között nagy nyugtalanságot idézett elő, mert ezek attól félnek, hogy a kormány a kamara és a közvélemény hatása alatt megvonja a társaságtól a további koncessziót és a bányaműveket állami kezelés alá veszi.

Oroszországból.

Poltava, ápr. 5. (Péterv. táv. ügyn.) Egy felfegyverkezett banda megtámadta tegnap a Karkovba induló tehervonatot. A vonatvezetőt megsebesítették. Az előhívott esendőrök rálőttek a bandára. Senkit sem sikerült letartóztatni. Az itteni pályaudvarra ma egy szóróágyúkkal megrakott 17 kocsi álló vonat érkezett, a melyről a zárat utközben leszedeák és egy szóróágyút elloptak. Az ágyut később megtalálták. A vasutat katonaság őrzi.

Rosztov, ápr. 5. (Jaroszlav kormányzóság.) Az éjjeli rablók behatoltak a trole-barnickoi kólostorba, elraboltak 66,000 rubelt, különféle értéktárgyakat és megszöktek.

Aradi tisztviselők

házipítő szövetkezete.

(Megalakulás előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

Az állami tisztviselők országos egyesületének aradi köre ma délután öt órakor Kosinszky Viktor elnöklete alatt rendkívüli választmányi ülést tartott, amelyen beszámolt az elnökség a tervezett tisztviselő-telep ügyéről is. A dolog már annyira haladt, hogy május elsején megalkul a tisztviselők házipítő szövetkezete, az építkezés finanszírozását pedig egyik aradi pénztár vezette el.

Az ülés megnyitása után H. Scheiwger Péter titkár előterjesztette az országos egyesület Budapestén e hó 8-án tartandó közgyűlésének tárgysorozatát. Az aradi kört a közgyűlésen Kosinszky Viktor elnök fogja képviselni. Tárgyalás alá került a szepesmegyei kör indítványa az országos egyesület alapszabályainak oly irányban való módosítása iránt, hogy a vidéki tagok írásbeli úton is gyakorolhassák szavazati jogukat. A választmány némi módosítással hozzájárult az indítványhoz.

Ezután beható vita tárgyává tették a házipítő szövetkezet nyújtandó és segélyező egyesületének alapszabályait, amelyre különben az aradi kör elnöksége már írásban megtekintette észrevételeit. Ezekben különös súlyt fektettek a tisztviselő nevelés és családtárgyalás körén szervezkedésnek lehetőségére és módjára. Az alakulandó egyesület a nyugdíj biztosítást, a temetkezési járulék fizetését, a tagok segélyezését és jótékonyosság gyakorlását tűzte ki céljául. Idővel egy országos tisztviselő-körházat is fognak létesíteni. Az alapszabálytervezetet kiosztják az aradi kör tagjai között.

S. Ilgási József monori járáshírségi irodatiszt szolgálói pragmatika tervezetét nyújtott be az egyesülethez, amelyet azonban csak akkor fognak tárgyalni, ha a kormány által kiküldött bizottság végleges tervezete elkészül.

A közigazgatás egyszerűsítésének kérdésében a kör által tett észrevételeket és javaslatokat a tervezet készítő központi bizottság érdeklődéssel fogadta és figyelembe fogja venni.

Elhatározta végül a választmány, hogy a kör rendes évi közgyűlését — a tervezett házipítő szövetkezet alakuló közgyűlésével együtt és kapcsolatosan — május elején, az elnökség által meghatározandó napon fogják megtartani.

Megbeszélés tárgyát képezte még a házipítő és ügyében időközben tett lépések eredménye. A tisztviselők nagy reménységgel várják, hogy a házipítő szövetkezet megalakuljon, annál is inkább, mert a telep ügyének finanszírozására egyik aradi pénztárvezető hajlandó vállalkozni.

Az ülésen jelen voltak: Kosinszky Viktor elnök, Babaroz József pénztárnok, H. Scheiwger Péter titkár, Jerny István ellenőr, Szizethy Elek, Jánossy György, Szekely Salamon és Reifalcy Gyula választmányi tagok.

A nagyváradai zsarolók.

(Nógrádi Gyula szabadlábra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

A nevezetes zsarolási ügyben, amely a nagyváradai közvéleményt ma is a legélénkebben foglalkoztatja, újabb és újabb mozzanatok merülnek fel. A legújabb esemény az, hogy a vádtanács az előzetesen letartóztatott Nógrádi Gyulát szabadlábra helyezte.

Mint megírtuk, Nógrádi Gyula a vizsgálóbírónak előzetes letartóztatást rendelő végzése ellen felfolyamodást jelentett be. Ezzel a felfolyamodással tegnap foglalkozott a nagyváradai törvényszék vádtanácsa Farsó Pál elnöklése mellett. A tanácsban Petrőczy Zoltán és Doboz György törvényszéki bírák vettek részt. A vádtanács Petrőczy Zoltán előadása alapján a vizsgálóbíró végzését hatályon kívül helyezte és elrendelte Nógrádi Gyula szabadlábra helyezését.

A törvényszék határozatát azzal okolta meg, hogy Nógrádi Gyula ellen a nyomozás eddigi adatai szerint csupán a zsarolás vétségének a gyanúja látszik beigazolhatónak, aminek a büntetése nem olyan nagy, hogy a megszököstől tartani lehetne. Különben is Nagyváradon állandó lakhelye van és nincs megcáfolt az az előadása sem, hogy vagyonnal rendelkezik. A törvényszék szerint nem forog fenn a B. P.

141. §-ának 5 pontja sem, mert ez csak arra alkalmazható, aki ha bűnvádi eljárás van elvére folyamatban, büntetést vagy vétséget követ el. Nógrádi Gyula pedig az életveszedelm-s fenyegetéssel csak kihágást követett el.

Este hat órakor hirdette ki Debreczeni József vizsgálóbíró Nógrádi Gyula előtt a vádtanács határozatát és azonnalszabaddal bocsátotta. A vizsgálat egyébként nagy energiával folyik tovább. Debreczeni József vizsgálóbíró legközelebb megkezdte a tanúk kihallgatását. Egész légió a tanúk száma, akik önként jelentkeznek vallomásra.

Balla Berger Ignác, a rut pör főszereplője azonban eltűnt. A gyerekek teljesen nyoma vesztett. A fővárosi államrendőrség nyomozása eddig nem vezetett eredményre. Kézenfekvő az a föltevés, hogy a zsaroló megszökött az országból. Ez a verzió ma szájról-szájra járt Nagyváradon s könnyen hitre is talált. A jómadár ellen különben érkeznek a főjelentések széghamos cselekedetei miatt is.

Esküvő előtt a halálba.

(Egy fiatal ember tragédiája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

Fiatalt volt és szeretett. Jogot formált a boldogságra, amely reá is mosolygott a szerelmes szép menyasszony képében. De jött a könyörtelen sors, amely magigolygolta a boldogságot és megölte egy pillanat alatt az ifjú szívét, amelyben a nagy szerelem mellett annyi szép reménység lakozott. Mellette pedig bus könyeit hullatja a bánatos menyasszony, aki nek mintuskoszoru helyett gyászfátyol jutott a fejére.

Ez a szomorú tragédiája Kiss Kálmán gyomai járási tisztviselő és anyakönyvvezetőnek, akit éppen most véglegesített állásában a főispán. Ezt a véglegesítést várta csak Kiss Kálmán, hogy aztán oltárhoz vezesse szép menyasszonyát, Fűrő Benedeknek, a gyomai függetlenségi párt elnökének leányát.

A tragikus halálesetről ezeket jelenti tudósítónk:

Kiss Kálmán, aki egyidőben mint az Aradi Ipar és Népbank csabai fióktárolatának könyvelője, a csabai előkelő társaságnak is szívesen látott és igen rokonszenves tagja volt, tegnap Gyomán hivatalában szívészélhűdés következtében meghalt. A fiatal, 27 éves ember halálát iránt annál nagyobb a részvét, mert éppen esküvő előtt állt. Mostanában vezette volna oltárhoz menyasszonyát, Fűrő Emmát, Fűrő Benedek földbírókos fiatalabb leányát.

Kiss Kálmán kedden este még jó kedély-hangulatban időzött barátsai körében. Szóval reggel is gondtalanul ment föl hivatalába és azonnal munkához fogott. Valami halálozási esetet írt be az anyakönyvbe. Alig végezte el azonban a beírást, rosszul lett és odafordult a mellette dolgozó díjokhoz:

— Nézze kérem, rosszul érzem magamat, néhány percre bamegyek a szomszédos szobába és lepihenek a dívatra.

Ugy is tett. A díjok azonban rosszat sejtett és mintegy tíz perc múlva utána ment Kiss Kálmánnak. A rémülettől azonban alig tudott szóhoz jutni, amikor a szerencsétlen fiatal embert halva találta. Azonnal orvost hívtak, de az már csak a beállott halált konstatálhatta. Megállapította, hogy a hirtelen halált szívészélhűdés okozta, aminek meg az előidézője szívbaj volt.

A tragikus eset híre gyorsan terjedt el az egész megyében. Részleteték Fábry Sándor dr. alispánt is, aki azonnal intézkedett, hogy nev-

ben koszorút helyezzenek az elhunyt ravatalára. Leírhatatlan fájdalmat okozott a tragikus eset a fiatal ember hozzátartozói körében. Kiss Kálmánt, akiben Kiss Gyula nyugalmazott vármegyei főszámvévi fiát látja, ma délután temették el nagy részvét mellett.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi iparos ifjak önképző egyesülete tegnap este tartotta választmányi ülését Schaffer József elnöklete alatt, ki megnyitó beszédeben üdvözölte Moravék Elemért, az egyesület ujonnan megválasztott ügyvezető titkárát. A választmány a hazai iparpártolási mozgalom aradi szervező-bizottságának felszólítására kimondotta, hogy az iparpártolási tanácsban a mindenkor elnökével képviselteti magát és a mozgalom pénztárához évente tíz koronával járul hozzá. Az egyesületbe az elmúlt hónapban beiratkoztak tízen rendes tagnak és a következő önkéntes iparosok pártoló tagokul: Kovács Sándor, Szentjóbbsi László és Komjáthy István.

(*) Az aradi Chewra-Kadischa április hó 15 én d. e. 10 orakor az izr. hitközség tanács-terében tartja közgyűlését. Dr. Nemess Zsigmond, hitk. elnök, a Chewra Kadiscia védnöke. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány jelentése az 1905 igazgatósági évről. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1905. évi zárszámadások megvizsgálásáról. 4. Jegyzőkönyv-ellenőrzés és számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Esetleges indítványok. 6. Elnökség, előjáróság és választmány választása.

Páris Gábor pörei.

(Rágalmazási vádak egy gyógyszerész ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

Abaujtorna vármegye kinevezett helyettes-alispánjának s a világosi járás volt főszolgabírájának két feljelentése foglalkoztatta ma az aradi királyi törvényszéket. Mindkét feljelentés Varjassy János ujszentannai gyógyszerész ellen irányult. Ez ugyanis Páris Gáborral még főszolgabírási idejéből származó nézeteltérések miatt igen rossz viszonyban volt s nem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, ha valami borsót törhetett ellene orra alá. Fel is jelentette Páris Gábort fölértes hatóságánál s uton-utfélen igen furá nyilatkozatokat tett róla.

Egy ilyen nyilatkozata az volt, amelyet Perczel József dr. orvos előtt 1908. május 16 án tett ilyenformán:

— Páris Gábor olyan ember, aki öt forintért mindenre kapható. Tizenöt forintért azonban még többre is!

Ez a kijelentés fülébe jutott a mostani alispánnak is, aki emiatt hatósági személy megrágalmazása címén bűnvádi feljelentést nyújtott be az aradi kir. törvényszéknél Varjassy ellen.

Miután a mai tárgyaláson a tanuként kihallgatott Perczel dr. azt vallotta, hogy a vádlott tényleg használta az inkriminált kifejezéseket, a törvényszék bűnösnek mondotta ki Varjassyt a terhére rótt cselekményben s ezért 60 korona fő és 40 korona mellékbüntetésre ítélte el. Az ítélet ellen Vannay János dr. ügyvéd, Varjassy védője felebbezést jelentett be.

A másik pör a fentebb már említett fogyelemi feljelentés körül forgott. Varjassy ugyanis azt állította, hogy ezt a beadványát, melyben Páris Gábor üldözése ellen panaszkodott a főszolgabíró egyszrűen elűntette s nem juttatta el rendeltetési helyére. Emiatt indult meg Varjassy ellen a második rágalmazási per.

A tárgyalás során a vádlott képviselője előadta, hogy a kérdéses beadvány szerint a volt főszolgabíró egy ízben feljelentette a gyógyszerészt, hogy soha sincs a gyógyszerárban, még járvány idején sem, holott a törvény előírja, hogy vagy ott kell lennie, vagy diplomás em-

berrel kell helyettesíteni magát. Varjassy erre igazolta, hogy távollétében rendszeren Popovics János dr. orvos helyettesítette őt a gyógyszerárban. Az idevonatkozó iratok beszerzése céljából Vannay János dr. védő a tárgyalás elhalasztását kérte.

A kérelemnek a törvényszék helyet is adott s a tárgyalást elhalasztotta.

A könyvelő-kisasszony és a főnök ur.

(Szerelem és zsarolás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 5.

Érdemes pört tárgyalt ma a budapesti kir. törvényszék. Nagy Margit, miután elvégezte a kereskedelmi iskolát, könyvelő lett Fáy Dezső koronaherceg-utcai divatüzletében. Az alig 16 esztendő, gyönyörű leány azonban hamar bucsut mondott a fényes divatszalonnak. Sőt a nélkül távozott, hogy bucsuzott volna. Odahaza pedig az atyjának, Nagy Vince házfelügyelőnek elpanaszolta, hogy a főnöke szemétt vetett rá s olyan ajánlatokkal üdözi, hogy feléje se megy többé. Nagy Vince helyeselte leánya elhatározását s egyben Fáynak levelet írt, amelyben azal fenyegetve őt, hogy különben leleplezi „üzelmelt”, egy havi fizetést követelt Nagy Margit részére.

Fáy az apát följelentette zsarolás miatt. Ma tárgyalta ezt a pört Doloschall dr. bíró elnöklése mellett a törvényszék. A vádlott előadta, mennyire felháborította őt leányának közlése és zsarolni eszeágában sem volt. Utóbb, mikor leleplezésre csak a négy napra járó néhány koronát küldte el Fáy, abba is hagyta a dolgot.

— Mit beszélt otthon a leánya?

— Hogy Fáy tisztességtelen ajánlatokat tett neki.

Fáy Dezső, a panaszos, ezt az egész előadást valótlannak jelentette ki.

Elnök: Semmi igaz nincs benne?

— Én, kérem, erkölcselen ajánlatot nem tettem senkinek soha!

— Soha? Vigyázzon, esküt kell tennie.

— Megesküszöm rá.

— No, tán ne esküdjék majd csak erre az esetre... (Derűtség.)

— Helyes. Tehát nem bántottam Nagy Margit kisasszonyt.

— Egy szóval se?

— Ki van zárva...

— Pardon, ön férfi s így kizárva éppen nincs. (Nagy derűtség.)

Most Nagy Margitot szólították a bíróság elé. A bájos fiatal leány fülig pirulva szolt a főnöke viselkedéséről.

— Mit akart tőle?

— Erköcselenséget.

— Példaul?

— Olyasminnek képzel, ami én nem vagyok...

Az elnök kéri Nagy Margitot, hogy ne szégyenlősködjék s adja elő, mit kívánt tőle a főnöke.

— Hogy szép kosztümöket vesz s bálakba visz, ha...

— Szeretője lesz?

— Igen, de kérem, én nem vagyok olyan... engem másképpen nevelt atyám.

— Van tanuja?

— Ilyet, kérem, nem szoktak kérni tanuk előtt!

— Honnan tudja ezt? (Derűtség.)

Nagy Margit leült szemétt s hallgat. De egy kiocs kis pauza után megszólal:

— Schrödel Teréz is, aki ott van a szá-

lonban, figyelmeztetett, hogy „vigyázzak” magamra.

Schrödel Teréz tanu tíz éve van Fáyál alkalmazva és nem mondhat a főnökéről rosszat.

Elnök: Nem szokott tisztességtelen ajánlatot tenni a csinos leányoknak?

— On nem. Hisz akkor tíz év alatt csak tett volna — nekem is. (Nagy derűtség.)

Nagy Margit: De hisz kegyed is mondta az első estén, hogy vigyázzak magamra Fáy urtól.

— Mondtam, de ne Fáy urtól vigyázzon, hanem mert maga igen szép leány.

A bíróság, miután az állítólagos csábítás bizonyítatlan maradt, Tóth István dr. királyi ügyész vádját utján Nagy Vincét 100 korona pénzbüntetésre ítélte az enyhítő 92. §. alkalmazásával.

Az elítélt felebbezett.

A rendőrség süketnémája.

(Leleplezett család.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

Lebovics Márton Máramarosmegyének valamelyik istentől elhagyott zugából került pár évvel ezelőtt a nagy magyar alföldre, ahol dusan terem a kalász és a zsíros fekete földek visszatükrözik az alföld népének boldogságát. Fenn a kopár Máramarosmegyében, ahol Lebovics Márton gyermekéveit eltöltötte, fogalma sem volt mindarról, amit az emberek jólétnek neveznek. A szegény, teljesen elronyolódott Lebovicsot mőhő vagy fogta el a megdagodásra. Dolgozni a onban nem akart. Ez régi baja az emberiség egy nagy részének. A munka nemesít, de az a nemesség legrosszabb fajtája, — mondja valamelyik darabjában Wilde Oszkár. Lebovics a legnagyobb mértékben osztotta ezt az elvet. Minthogy pedig élni csak kell, még pedig lehetőleg jól élni, az élelmes Lebovics, hosszú napok töprengése után, olyan foglalkozást választott, amely nem jár munkával, hanem — szánalmat ébreszt az emberiségben. Lebovics Márton süket néma lett. Epp úgy, mint más ember orvos lesz, vagy ügyvéd, vagy kereskedő. Ehhez nem kell se érettségi, se egyetem, se üzlet, csupán egy száj, amely nem beszél és egy fül, amely nem hall. Es némi gyakorlat után Lebovics Márton elsőrangú süketnéma lett. Mesterségét olyan tökélyre vitte, hogy miben sem különbözött a valódi süketnémáktól, legfeljebb abban, hogy odahaza — beszélt.

A süketnémaság jól jövedelmező mesterségnek bizonyult. Ha sokáig üzhette volna Lebovics Márton, megdagadott volna. Gyűtek szépen a könyöradományok és közben már maga is elhitte, hogy süketnéma. Ebből a hitéből csak ma jőzanították ki az aradi rendőrségen.

Pár nappal ezelőtt Aradra vetődött Lebovics Márton és teljes sikerrel folytatta koldulásait, mig nem ma egy rendőr elcsípte és bevitte a rendőrségre. Itt Berecz Ferenc alkapitány hallgatta ki. A kihallgatás nehezen ment, mert Lebovics Márton jól tudta szerepét és szavak helyett kézzel-lábbal magyarázgatta süketnémaságát. Berecz kapitány a jeleket sehogysem tudta megérteni és elküldött Elías Jakabért, az aradi süketnéma intézet igazgatójért, aki hamarosan meg is jelent és a süketnémák jeleivel beszélgetni próbált Lebovicscsal. Csak most látta Lebovics Márton, hogy a süketnémaság még sem olyan könnyű mesterség, mint első pillanatra látszik. Ehhez az embernek a süketnémák nyelvét is meg kell tanulnia. Lebovics ebben teljesen járatlan volt. Elías Jakab kérdezősködésére olyan jelekkel válaszolt, amelyek soha életükben nem voltak süketnémák jelei. A beszélgetés ilyenképen sehogysem ment, mire papirosra vetették a kérdéseket. Lebovics erre szintén írásban adta meg a választ.

— Hol tanult írni?

— Vécott a süketnémák intézetében.

- Hogy hívják az igazgatót?
- Erre nem emlékszem.
- Ki tanította írni?
- Sommermann tanár.
- Melyik utcában van az intézet?
- Eppen a zsidó templommal szemközt.

Ezekkel szemben Eliás Jakab konstataja;

1. hogy a süketnéma nem szokta elfelejteni a süketnéma intézet igazgatójának nevét;

2. hogy Sommermann nevű tanár a váci intézetben sohasem volt és egyelőre nem is lesz;

3. hogy zsidó templom van ugyan Vácott, de ezzel szemben süketnéma intézet nincs.

Szóval evidens volt, hogy Lebovics Márton csak bitorolja a süket-némaságot és valószínűleg nagystílű szélhámos.

Erre Berecz alkapitány megmozdította Lebovicsot, akinél több héber betűkkel írt levelező lapot talált.

— Hát zsidóul hol tanult írni? Vácut az intézetben? kérdezte Berecz.

— Nem kérem, hanem otthon.

Ezt a választ pedig Lebovics nem írásban adta, hanem a legzengzetesebb bariton hangon.

— Hisz maga tud beszélni, — kiáltott rá az alkapitány.

— Beszélni tudok kérem, de nem hallok, választ zavartan Lebovics

— Hát ezt a kérdésemet, hogy hallotta meg?

— Egészen véletlenül, — volt Lebovics válasza.

A szélhámost, aki nemcsak véletlenül, hanem biztosan hall és beszél, a rendőrség letartóztatta. Személy azonosságának megállapítása végett tudakozódnak azon városok hatóságainál, ahol Lebovics legutóbb megfordult.

MULATSÁGOK.

(=) Mulatság. Az aradi iparos ifjak egy része április hó 15-én, húsvét első napján, Kánya Géza városi sörszarnokában táncmulatságot rendez. Belépő-díj személyjegy 70 fillér.

A zenetanár szerelme.

(Pikáns ügy a bíróság előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

Erdekes és pikáns háttérű ügy foglalkoztatta a debreceni törvényszéket. Vádítottként két hírlapíró szerepelt, a vádló pedig egy zenetanár volt, akit a két hírlapíró minden rossz indulat nélkül, kissé merész fantáziával, felette csinos, nem mindennapszerelmi regény hőisévé avatott.

Tavaly szeptemberben történt, hogy a „Debrecen”-ben Kertész László hírlapíró tollából „Leányiszóktető zenetanár” címmel terjedelmes cikk látott napvilágot, azzal a szenzációs tartalommal, hogy Tóth Árpád debreceni felsőbb leányiskolai, most miskolci zenetanár szerelmi viszonyt kezdett egy bájos növendékével, akit egy szép napon megszóktetett, faképnél hagyva a családját, fiatal feleségét és két gyermekét. Továbbá, hogy a kis nővel Debrecenből egyenesen Szegedre vitorlázott, ahol letelepedve, boldog turbékolással töltötte napjait és hódolt a gyönyörnek.

Az eset, melyről rövidesen kiderült, hogy a valótlanság jegyében született, annak idején általános feltűnést keltett. Széltében-hosszában tárgyalták a dolgot. Kíváncsian találgatták, hogy ki lehet a zenetanárba belegabalyodott kis hölgyke, akinek kilétéről rejtélyesen hallgatott a krónika.

Persze az efféle csiklandós históriának híre sólyomszárnyakon repül és így természetesen hamarosan eljutott Tóth Árpádnak is a fülébe, aki akkor véletlenül éppen Nagyváradon tartózkodott. A zenetanár csodálkozott, ámult-bámult és boszankodott. Mi sem természetesebb azon-

ban, hogy rögtön átlátta a reá nézve igen kellemetlen következményeket. Nem sokáig töprengött, hogy mitévő legyen. Nyomban csomagolt, haza utazott és haladéktalanul feljelentette a törvényszéknél a cikk szerzőjét: Kertész Lászlót és Gyökössy Endrét a „Debreceni Független Ujság” akkori munkatársát, aki a közleményt átvette a saját lapjába is.

A törvényszék sajtó útján elkövetett rágal-mazásért vonta felelősségre a két ujságíró. Ugy a vádlottak, mint a vádló kívánták az ügyben a bizonyítási eljárás elrendelését, amit azonban a törvényszék megtagadott.

A tárgyalás késő délután ért véget és nem szűkölködött érdekes részletekben. A törvényszék Kertész Lászlót 40 korona fő és 20 korona mellék, Gyökössy Endrét pedig 5 korona fő és 3 korona mellék pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak felebbezték.

A „munkásnyúzó.”

Röpirat Panker Viktor ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

Még 1903. augusztusában, a lakatossegédek bérmozgalma alkalmával, a segédek és a munkaadók közös bizottsága hosszas tárgyalások után egyezséget kötött. Ezen egyezés be-tartását az összes lakatosmesterek, köztük az azóta csödbe került Panker Viktor is becsületszóval erősítették meg, kijelentvén, hogy a munkaidőt és a közösen megállapított bérösszegeket megtartja és bérlevonásokat nem esz-közöl.

1904. január 30-án este, épen szombaton, tehát bérfizetés napján Panker Viktor értesítette munkásait, hogy a téli időre való tekintettel kiadásai megnövekedtek s ezért hátfőltől kezdődőleg a béreket 30 százalékkal leszállítja. Egyben felhívta a ménkákat, hogy vasárnap délig nyilatkozzanak, vajjon elfogadják-e ezt a feltételt. A segédek, akiket az egyezés megszegése erősen elkeserített, sztrájkkal fe-lelték.

Másnap azután Horváth Kálmán vezér-munkás tollából egy kis röpirat jelent meg Panker ellen. Ebben Horváth, aki nem is Panker-nél volt alkalmazásban, arra szólította fel szaktársait, hogy bojkottálják Panker Viktort, mert ez megszegte a szavát s mert olyan ember-nél, aki veri, kidobja a munkásait, s aki valódi munkásnyúzó, — tisztességes segéd nem vállal munkát.

Ezt a röpirat Panker Viktor egyik akkori tanonca, Szabó Gyula, kiszögezte az apostrofált lakatos kapujára is.

Panker Viktor sértve érezte magát a röpirat által s nyomtatvány útján elkövetett nyilvános rágalmazás miatt vádat emelt Keppich Zsigmond ellen, aki nyomtatta, Horváth Kálmán ellen, aki írta és Szabó Gyula ellen, aki terjesztette a röpirat. Keppichre vonatkozólag a törvényszék a fokozatos felelősség elvénél fogva a feljelentést hivatalból elutasította, a másik két feljelentéssel szemben pedig az ügyészség nem vállalta el a vád képviselését. Panker Viktor erre, mint főmagánvádló lépett fel s a ma megtartott törvényszéki tárgyaláson kérte a két vádlott szigorú megbüntetését, — főleg azt inkriminálván, hogy őt munkásnyúzónak nevezték.

A vádlottak beismerték ugyan, hogy elkövezték a terhükre rótt cselekményeket, de felmentésüket kérték azon az alapon, hogy Panker tényleg munkásnyúzó, amit bizonyítani is kívántak. Mert Panker Viktor: 1. megszegte a szavát és nem tartotta be az egyezséget; 2., mert nem elégedett meg azzal, hogy munká-

sait sztrájkba kergette, hanem ellenük még fekete listát is köröztetett, melyben a munkaadókat felhívta, hogy a sztrájkba állott segédek közül néhánynak ne adjanak munkát; ezt különben Stoll Béla és Juhász István lakatosmesterek igazolták is; 3., munkásnyúzó Panker, mert munkásai béréből jogtalan levonásokat eszközölt és 4., mert brutálisan bánt az alkalmazottaival, ültelgette és véresre verte a tanoncát, sőt egy ízben egyik segédjét is el-páholta.

Ezen állítások bizonyítására nagyszámu tanut hallgattatott ki a védelem. A tanúk valamennyien Panker ellen vallottak.

Winter Adolf ügyvéd vád és Szegő Hugó dr. védőbeszédje után a bíróság a vádlottakat csak nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétségében mondotta ki bűnösnek s ez alapon Horváth Kálmánt 50 korona, Szabó Gyulát pedig 10 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlottak a bűnösség kimondása miatt felebbezést jelentettek be.

IRODALOM ES MUVESET.

A színház műsora:

Péntek: Anyegin, opera. Bemutató előadás. (Páros bérlet.)

Szombat: Anyegin, opera. (Páratlan bérlet.)

* Pick Steiner Soma és Vas Sándor, a két neves aradi művész ma küldte be a hó 8-án délután az iparosház dísztermében tartandó hangversenyének műsorát, melynek már a változatosságából kitűnik, hogy nem mindennapi zenét élvezetben lesz részünk virágvasárnap. A hangverseny iránt megnyilvánult érdeklődést nagyban fokozza a műsornak két érdekessége. Nevezetesen Pick-Steiner Soma eljátsza Lalo hegedűkoncertjét, melyet tudunkkal Aradon még nem hallottunk. Vas Sándor pedig bemutatja Brzezinskiné, az ismeretlenségből egy csapásra nagy hírnévre emelkedett lengyel szerzőnek nemzeti motívumokban gazdag három kompozícióját, melyek még eddig sehol sem adtak elő s csak kéziratban vannak meg. A hangversenyteljes műsora a következő:

1. Lalo: Hegedűkoncert Op. 25 Allegro — Andantino. Romanze — Allo. con fuoco. Pick-Steiner Soma. 2. Chopin: Impromptu As dur. Nocturne E dur. Etűde Ges dur Vas Sándor. 3. Wagner: Albumblatt. Sarazate: Introduction et Tarantelle. Pick Steiner Soma. 4. Brzezinski: Sarabande (B. A. C. H.), Scherzo á la Oberek, Krakowiak (Rondo). Vas Sándor. 5. d'Ambrosio: Romanze, Nachts: Cigány táncok, Pick-Steiner Soma.

Az előjegyzett jegyek már átvehetők ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

* Ismerősről. Marlovics Margit drámai szende megváltik Zilahy Gyula szintársulatától. A debreceni lapok azt írják, hogy máshová távozik, ahol a közönség szintoly nagy elismeréssel lesz művésze iránt, mint a debreceni volt, — de azt nem írják meg, hogy hová.

* Magyar Lyra zeneműkiadó-vállalat Ezen cím alatt új zeneirodalmi vállalat indult meg a fővárosban azzal a kulturális és nemzeti céllal, hogy a magyar zeneszerzők újabb, eredeti szerzeményeit olcsó, de mégis díszes kiállításban bocsássa a zenekedvelő közönség rendelkezésére. A vállalat első kiadványa az „Iszogatok, dalolgotok” és „Rím sem nézett” című közkezdvelt magyar népdalok szerzőjének: Pap Zoltánnak „Ugy bánik a legény” és „Hirbe hoztak” című új szívhöz szóló gyönyörű két magyar dalát tartalmazza és előrelátható, hogy ezeknek is rövid idő múlva az előbbiekhöz mindenben méltó nagy sikerük lesz. A füzet külső kiállítása is mindenben kiállja a versenyt a két három koronás hangjegyzetekkel, mégis csak 24 fillér az ára. Kapható minden nagyobb könyv és zeneműkereskedésben, dohánytözsdékben, valamint a kiadóhivatalban (Jámbor S. hangjegymetsző intézetében, Budapest, V., Visegrádi u. 3 sz.)

Meg van a béke.

(A király feltételeit elfogadták. — Kossuth és Andrássy Bécsben. — A Fejérváry-kormány távozása. — Az új kormány kinevezése. — Választás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 6.

Otnegyed év kínos-keserves vergődése után a mai nappal véget ért a dicstelen politikai válság. A király is, a szövetkezett ellenzék is elfogadta a béketervezetet, a Fejérváry-kormány távozik a helyéről, hogy parlamentáris kabinet foglalja el örökét és az új országgyűlés törvényszabta időben összeül. Lezárul Magyarország történetének egy szomorú fejezete, alkotásokban terméketlen, de annál gazdagabb elevent érő sebekben, amelyeket most a béke és az alkotmányos rend helyreállításának időszakában csak fokozottan serény munkával, buzgósággal és odaadással lehet majd behegeszteni.

Kossuth Ferenc és Andrássy Gyula gróf ma már Bécsbe utaztak és lehet, hogy egyikük mint kormány-elnök tér vissza. De bárkit is nevez ki a király, az új kormány az általános választói jog jelszavával indul a választási harcba, hogy az államszükségletek megszavazása után feloszlassa a Házat és már az általános választói jog alapján írassa ki az új választásokat.

A koalíció által ma elfogadott és a király által jóváhagyott kibontakozási terv tehát semmiben sem jelent jogfeladást, sőt megadja a nép millióinak a rég óhajtott és eddig nélkülözött választói jogot.

A történelmi jelentőségű politikai fordulat eseményeiről alábbi távirataink számolnak be:

Hogy sült ki a titok?

Sokan kissé furcsának tartják, hogy a történelmi fordulat közvetlen részesei: Fejérváry Géza báró és Kossuth Ferenc összejövetelüket titokban akarták tartani. Végre is nem az ő saját külön dolgukról van szó, hanem az ország ügyéről, a nemzet életéről van szó és az ország minden lakójának joga van tudni, hogy mikor és hol tanácskoznak az ő sorsa felett; csak olyan érdekelt fél mindegyik, mint a vezér vagy a miniszterelnök. Az ország lábában várja a közel jövő fejleményeit; mód nyílik, hogy egy kis lázcsillapító reménysugárt vessenek a nép közé; nincs senkinek joga arra, hogy ezt a sugárt felfogni és akkor kibocsátani, amikor neki tetszik. A külügyi diplomáciának lehetnek iskolászerűen titkai, az ország sorsának intézéséről illik az országgal nyíltan beszélni.

Érdekes, hogy hogyan sült ki tegnap a nagy titok? A Kossuth-utcai politikai korzót délelőtt nagy izgatottság fogta el. Pozsgay Miklós azzal jött, hogy valami nagy fordulat van. Fejérváry alighanem Barabással tanácskozik, de biztosat erről nem tud, de Hentaller sem tud, akitől ő hallotta, hogy ilyesmi készül. Alig néhány perccel később jött lakkozva Földváry Mihály és újságolta, hogy Fejérváry és Kossuth tanácskoznak Barabás lakásán. Vágtatott tudta meg. Jött a Váci-utcán és látta Barabás Bélát bemenni egy házba, nyomban utána ment Fejérváry Géza báró; ez feltűnt neki a detektívkedett egy kicsit. Benézett a házba és úgy ta-

lálta, hogy ott nem lakik más ember, akinél Fejérváry járhatna, mint Barabás. Kiment az utcára és ott egy ismerős hordár megmondta neki, hogy már negyedórával előbb érkezett Kossuth Ferenc. Így meg volt alapítva, hogy Kossuth és Fejérváry együtt vannak Barabásnál. Egy tucat újságíró rögtön rohant Barabás lakására és az egész társaságot lejövet ott fogták és mindjárt meginterjúvolták is.

Barabás Béla elmondta a találkozás előzményeinek külsőseit és ezeket nem akarjuk ismételni; de nem mondta el, hogy a kormány ügynöke miért éppen őt környékezte meg a Kossuth-tal való találka rendezésére. Barabás Béla a függetlenségi párt alelnöke, de egy szerszind az a politikus, aki az összes ellenzéki képviselők közül a leghatározottabban és minden fentartás nélkül állást foglalt az általános választói jog mellett. A kormány, mely most az egész válságot az általános választói jog alapján kezeli, őt szemelte tehát ki, hogy közvetítsen Kossuthnál, aki némi kautélákkal, de mégis ismételten szintén az általános választói jog hívének vallotta magát.

A vezérő-bizottság első ülése.

A szövetkezett ellenzék vezérő-bizottsága ma délelőtt 10 órakor Kossuth Ferenc lakásán ülést tartott. A tanácskozáson a következők vettek részt: Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Hadik János gróf, Darányi Ignác, Tóth János, Barabás Béla, Várkonyi Vilmos, Hentaller Lajos, Rakovszky István, Thaly Kálmán, Batthyány Tivadar gróf, Gulner Gyula, Szederkényi Nándor, Holló Lajos és Sággy Gyula. A vezérő-bizottság fél 1 órakor félbeszakította ülést és elhatározta, hogy délután fél 4 órakor folytatja. Kommunikét nem adtak ki.

A hangulat a békének kedvez. A bizottság egyik tagjától értesülünk, hogy megvan a hajlandóság a béke megkötésére. Nagyban megegyeztek, hogy a Kristóffy-féle javaslatot a tárgyalás alapjául elfogadják. Kossuthnak tegnap aggodalmi voltak, hogy a koalíciót meg akarják mindenáron bontani; aggodalmainak eloszlatása végett Polónyi Fejérváryval Bécsbe küldte. Polónyi telefonon jelentette az ülés alatt, hogy a támasztott aggályok eloszlathatók lesznek. Ezek szerint tehát a helyzetet kedvezőnek ítéltjük és talán lesz választás is béke is; annyival inkább, mivel Andrássyék is elvileg a béke mellett nyilatkoztak és a délutáni tárgyalások már csak az általános választási jog javaslatának részletei körül fognak forogni.

A vezérőbizottság egyik tagjának előadása alapján a mai ülésről a következő értesüléseke közöljük.

Fejérváry Géza báró tegnap azt közölte Kossuth-tal, hogy a király hajlandó kiírni a választásokat, de azt a koalíció vezesse azzal a feltétellel, hogy megcsinálja majdan az általános szavazati jogot és az ilyen alapon összeülő országgyűlés intézze el majd az összes vitás kérdéseket.

Kossuth Ferencnek a találkozás után aggodalmi támadtak aziránt, hogy ha a

választói joghoz kötik a dolgot, akkor a koalíció, mint olyan nem létesítheti a kibontakozást, mivel hogy az alkotmánypárt és a néppárt nem állanak az általános szavazati jog alapján. E súlyos aggodalmaknak hatása alatt irt ma cikket a „Budapest”-be és erélyes hangon kifejtette, hogy kibontakozást csak a koalíció létesíthet a mai összetételében.

Kossuth Ferenc aggodalmait eloszlatandó Polónyi Géza-t Bécsbe küldte. Polónyi ma reggel megjelent Fejérváry Géza bárónál és Kossuth nevében megnyugtatóst kért tőle. Ekkor Fejérváry kijelentette, neki, hogy a király csakugyan úgy képviseli a dolgot, hogy a koalíció mai összetételében álljon a dolgok élére és senki sem gondol arra, hogy a koalíciót szétugrassza vagy a függetlenségi pártot felültesse. Polónyi Géza közölte ezeket telefonon Kossuth Ferencel éppen akkortájt, amikor a vezérő-bizottság ülést tartott.

Ez alapon indultak meg ma a vezérő-bizottság tanácskozásai.

Kossuth Ferenc előadása után és hosszas kapacitációval Andrássy Gyula gróf és Zichy Aladár gróf kijelentette, hogy elvben úgy az alkotmány-párt mint a néppárt tárgyalásokba bocsátkoznak és készséggel megtesznek mindent, hogy a kibontakozás sikerüljön.

Zichy Aladár gróf eleintén más állásponton volt. Azt akarta, hogy az alkotmánypárt és a néppárt egyelőre tanúsítanak passzív magatartást s csak később ha bebizonyul a bécsi ajánlat komolysága, akkor lépjenek ők is az aktivitás terére. Belátta azonban Zichy Aladár is, hogy erről szó sem lehet.

A vezérőbizottságban végre is Andrássy Gyula gróf felvetette a kérdést, hogy nem léven mulasztani való idő: vagy a jogkiterjesztést vagy az abszolútizmust választjuk. O a jogkiterjesztés mellett van.

A vezérő-bizottság délelőtt abban állapodott meg, hogy csak este határoz, amikor majd Polónyi Géza-tól megkapja a tudósítást Fejérváry báró mai audienciájáról.

Bécsi hangulat.

Egy estlappnak a délelőtti folyamán a következőket jelentették Bécsből: Fejérváry Géza báró mai kihallgatásának eredményét az egész politikai világ a legfeszültebb érdeklődéssel várja. Ez a kíváncsiság azonban a legjobb esetben is csak a délutáni folyamán nyerhet kielégítést, mert Fejérváryt a király délig már nem, hanem csak az általános kihallgatások végeztével fogja fogadni. A helyzetet itt úgy a sajtó, mint a politikusok körében pesszimistikusan fogják fel. Általánosan azt mondják ugyanis, hogy mielőtt létrehozhatnák a békét, a legnagyobb nehézségeket kell leküzdeni. Olyan személyiségek, akikről fel lehet tenni, hogy némi információkkal bírnak, azt állítják, hogy a király egyelőre egy vonalra sem tért el attól az állásponttól, amelyet már Andrássy Gyula gróffal szemben elfoglalt és különösen a katonai kérdésben még most se hajlandó bármiféle új engedményre. A király a legnagyobb súlyt most arra fekteti, hogy az általános választói jogot kell kiterjesztéssel. Az esetben, ha az általános vá-

lasztól jog alapján a parlamentbe bekerült többség is a katonai követelésekhez ragaszkodnék, — volna csak hajlandó a király esetleg ezen a téren is engedelmeket tenni. Más, itt elterjedt hírek szerint a válság új fordulatában Polónyi Géza is nagy szerepet játszott, aki az utóbbi időkben Fejérváryval színtén találkozott.

Az esetben, ha a koalíció a kormány pozícióiba belemegy, a korona kívánságának megfelelőleg vagy Csáky Albin grófot, vagy Werlerle Sándort fogják az új kabinet alakításával megbízni. Itt valószínűbbnek tartják, hogy Werlerle kap megbízást, mert ő egy, az utóbbi időben előterjesztett kibontakozási tervvel, mely azonban a nyilvánosság előtt teljesen titokban maradt, a király rokonszenvét igen nagy mértékben megnyerte.

Szombatig el kell dölni mindennek. A sok mindenféle szárnyaló verzió közül a szavahihe-tőség nagyobb igényével lép föl e percben az a hír, hogy az esetben, ha a kibontakozási terv, melynek nyélbeütésén most fáradoznak, sikerül: a király Kossuthot és Andrássyt kihallgatásra magához fogja rendelni.

Félhivatalos jelentések.

Bécs-ből táviratozzák a Bud. Tud.-nak: Ma délelőtt fél 10 órakor volt a Hofburgban Gegus Gusztáv dr. igazságügyminiszter eskütétele, a mely aktusnál Fejérváry Géza báró miniszterelnök és Széchenyi Gyula gróf zászlós ur működtek közre. Az esküformát Vértessy miniszteri tanácsos olvasta.

Az eskütétel után Gegus igazságügyminisztert a király különkihallgatáson fogadta.

Az általános kihallgatások után Fejérváry Géza báró miniszterelnök jelent meg magánkihallgatáson a király előtt.

Bécs-ből táviratozzák továbbá a Bud. Tud.-nak: Fejérváry Géza báró miniszterelnök, aki 10 órakor a Hofburgból visszatért a magyar miniszterium bankgassei palotájába, ezután Polónyi Géza volt országgyűlési képviselő hosszabb látogatását fogadta.

Déli 12 órakor a miniszterelnök ismét a Hofburgba ment, ahol a király külön kihallgatáson fogadta.

Fejérváry és Polónyi tanácskozása.

Polónyi Géza volt országgyűlési képviselő a Kossuth Ferencnél tegnap délután tartott előértekezlet megállapodása folytán tegnap este tíz órakor Bécsbe utasított, ahol ma reggel hat órakor megérkezett és az Imperial-szállóban szállt meg. Háromnegyed nyolc órakor a Bankgasse 4. szám alatti magyar palotába hajtatott, ahol Fejérváry Géza báró miniszterelnök lakik és névjegyét beküldte. A miniszterelnök, bár még ágyban volt, azonnal magához kérte Polónyit és nyomban fogadta.

Polónyi kijelentette a miniszterelnöknek, hogy Kossuth Ferenc, illetve a vezérőrbizottság nevében értekezni óhajt vele. Fejérváry erre azt válaszolta, hogy szívesen áll rendelkezésére, de tekintettel arra, hogy fél tízkor a Burgban kell lennie Gegus Gusztáv igazságügyminiszter eskütételénél, megkérte Polónyit, hogy tíz órakor fáradjon el hozzá.

Polónyi erre eltávozott, de tíz órakor visszatért a magyar palotába, ahol ez időpontra megérkezett a miniszterelnök is. Fejérváry azon kérdésére, vajjon tárgyalni óhajt-e vele, Polónyi azt felelte, hogy igen.

— A vezérőrbizottság megbízásából? kérdezte a miniszterelnök.

— A Kossuth Ferencnél tartott tegnapi előtanácskozmány és Kossuth Ferenc megbízásából, válaszolt Polónyi.

A kibontakozási terv ugyanis — folytatta azután — valószínűleg félreértésből úgy van előterjesztve, hogy lehetetlen volna ez alapon még a tárgyalás is. De miután a koalíció minden lehetőt el akar követni arra, hogy a küszöbön levő alkotmányértést megbiúsítsa, programja keretén belül hajlandó most is többségi alkotmányos kormányt alakítani. Ez okból a netáni félreértés eloszlatása és a tárgyalásoknak lehetővé tétele végett azzal a megbízatással jöttem Bécsbe, hogy a tárgyalások felvételét lehetővé tevő pontok tekintetében ő felsége elhatározásáról Kossuth Ferencet és a vezérőrbizottságot tájékoztassam. Megbízásom eredményétől függ, vajjon a tárgyalások a kabinetalakítás dolgában felvétessenek-e vagy sem?

A vitás pontok.

Amikor Polónyi Géza a miniszterelnöktől visszaérkezett, arra a kérdésre, hogy meddig tartott a tanácskozása, azt felelte, hogy ötnegyed óráig.

— Tisztázódta-e a tegnapi félreértések? — kérdezte egy újságíró.

— Azt hiszem, igen, úgy hogy a mai nap folyamán Kossuth Ferencet és Andrássy Gyulát Bécsbe fogják hinni, volt Polónyi válasza.

— Mikor megy a miniszterelnök a királyhoz?

— Amikor elváltam tőle, rögtön a Burgba hajtatott.

— Mikor lesz a döntés?

— Ma délután egy órakor.

A két pont, amelyre nézve megállapodásnak kell létrejönni mielőtt az érdelemes tárgyalások megkezdhetnének, politikai körök szerint a következők:

Az első pont arra vonatkozik, vajjon kívánják-e az alkotmány- és a néppárti kapcsolódását a koalícióból?

Erre nézve Fejérváry azonnal kijelentette, hogy erre senki sem gondolt.

A második pont az a kérdés, vajjon óhajtják-e kártalanítani azokat a megyei tisztviselőket, akiket a régi tisztviselők helyére kineveztek?

A miniszterelnök erre azt válaszolta, hogy az a méltányosság kérdése, de előbb meg akarja kérdezni a király véleményét.

Kossuth és Andrássy meghívása.

Bécs-ből táviratozzák: Fejérváry báró miniszterelnök a Burgból az új igazságügyminiszter fölesketése után visszatért a magyar palotába és tíz órakor fogadta Polónyi Gézát, akivel másfél óra hosszat tanácskozott.

Tizenkét órakor Fejérváry ismét a Burgba hajtatott és kihallgatása után magához kérte Polónyit, akivel ezután fél óráig tanácskozott.

E tanácskozás után Polónyi a Neues Wiener Tagblatt munkatársa előtt a következőket mondotta:

— Csak annyit mondhatok, hogy a dolog jól áll, misszióm eredményes volt.

Arra a kérdésre, vajjon sikerült-e a félreértéseket eloszlatni, Polónyi ezt felelte:

— Teljes mértékben. A király mind a

két pontra vonatkozólag föladta téves fölfogását és már intézkedett, hogy Kossuth Ferencet és Andrássy Gyulát táviratban hívják meg Bécsbe kihallgatásra. Az én misszióm véget ért és már most a két vezér áll, hogy a királlyal közvetlenül tárgyaljanak. Hogy ennek a tárgyalásnak mi lesz az eredménye, azt természetesen még nem mondhatom meg.

Fejérváry távirata Kossuthhoz.

A M. H. kiküldött munkatársa a következőket sürgönyzi Bécsből: A következő részleteket tudtam meg arról a találkozásról, mely a miniszterelnök kihallgatása után Fejérváry és Polónyi között történt:

Polónyi a magyar miniszterium szalonjában volt már, amikor a miniszterelnök délután a királytól a palotába visszaérkezett. Éppen háromnegyed egy óra volt. Polónyi azzal a kérdéssel fogadta a miniszterelnököt:

— Beszéltél-e a királlyal, kegyelmes uram?

— Igen, felelte Fejérváry.

— Nos?

— All right! — volt a válasz.

A tanácskozás ezután a miniszterelnök és Polónyi között fél óráig tartott s annak folyamán Fejérváry közölte, hogy a király Kossuth Ferencet és Andrássy Gyulát holnapra audienciára hívta. A miniszterelnök tudatta még azt is, hogy mindaddig, amíg a mostani béketárgyalások befejezést nem nyernek, újabb kinevezések nem lesznek.

Azt a táviratot, melyet a mai konferencia és a királyi audencia folyamán képen, Kossuthnak küldtek, Fejérváry fogalmazta. A miniszterelnök jókedvűen mondta Polónyinak:

— De a te nevedet irom alá.

— Azt megteheded, felelte Polónyi.

De azt irom ám alá, hogy: Polónyi, volt képviselő.

— Az ellen tiltakozom, hogy volt képviselő, mert én törvényesen még mindig képviselő vagyok.

Ezeket a differenciákat természetesen hamarosan és jókedvűen elintézték, mire aztán Kossuthnak elment az a siffrizott távirat, mely röviden vázolja ő felsége fölfogását és közli, hogy a kabinetirodából közvetlenül megy meghívás a holnap délelőtti audienciára.

A király holnap délelőtti együttesen fogadja Fejérváryt, Kossuthot és Andrássyt.

Polónyi a magyar palotából az Imperial-szállóba ment és ott barátai társaságában megebedelt.

Egy újságírónak azon kérdésére, vajjon sikerült-e küldetése, Polónyi így válaszolt:

— Igen, misszióm sikerült, de azért óvok mindenkit attól, hogy rózsásan nézze a helyzetet.

— A tárgyalásokat tehát fölveszi a korona és a nemzet? — vetette föl a kérdést az újságíró.

— Igen és adja Isten, hogy sikerrel, — felelte Polónyi.

A király föltételei.

Ertesülésünk szerint az eredeti diszpozíciók alapján és miután e részben a király inappellabilisan magának tartotta fenn a miniszterelnök személyének kijelölését, az udvar miniszterelnöknek Csáky

Albin grófot jelölte. Ma délből azonban Csáky személyét elejtették.

Egy estilap szerint a korona föltételei a következők:

1. A katonai kérdések a jelenlegi időpontban *kikapcsoltnak*.

2. A belügyi kérdésekben *szabad kéz* engedtetik a kormánynak.

3. A gazdasági kérdésekben a két parlamentre bizatik a meggyezés és amennyiben ez nem jöhet létre, a gazdasági közösség 1917-ig *fenntartatik*.

4. Az állami szükségleteket, tehát a költségvetést, a hadsereg nélkülözhetlen szükségletét *megszavazza az új parlament*.

5. A kereskedelmi szerződések ratifikálnak és az új vámtarifa törvénybe iktatnak.

A kibontakozás lehetőségének döntő pontja pedig a következő:

Az új kormány az általános választói jog programjával megy bele a kiírandó választásokba, amelyek természetesen a jelenlegi választási törvény alapján tartatnának meg. Az új országgyűlés a választói jog reformját az általános választói jog alapján megcsinálja és az új választási törvény létrejötte után a Házat fölösztelja és az új választásokat most már az általános választói jog alapján elrendeli.

A király végül azt is kívánja, hogy az alakítandó új kabinetben *Andrássy Gyula és Apponyi Albert gróf tárcát vállaljanak*.

Béketörekvés minden oldalon.

Bécs-ből táviratozzák: A *N. F. Pr.* mai esti lapja vezető helyen foglalkozik a legújabb kibontakozási kísérlettel és hangsúlyozza, hogy ez komoly stádiumban van, de még nem szabad vérmes reményeket táplálni. Polónyi barátai körében akként nyilatkozott, hogy a kibontakozási tervet illetékes helyen *kedvesen fogadták*. Számba kell venni azonban, hogy ez a nyilatkozat közvetlenül azon hír után tétetett, hogy Kossuth Ferenc és Andrássy Gyula gróf meghívást kaptak audienciára.

Amennyire e pillanatban a hangulatot meg lehet ítélni, konstatalható, hogy *minden oldalon* meg van a törekvés a kibontakozás keresésére, hogy még az utolsó pillanatban is el lehessen kerülni a törvényszegést, mely a választások ki nem írásából áll.

Barabás béke-terve

Bécs-ből táviratozzák: *Fejérváry Géza* báró miniszterelnök ma fogadta a *M. T. Í.* munkatársát és kijelentette előtte, hogy a *Kossuth* Ferencel való találkozása fölül szárnyra kelt különböző hírekkel szemben az a való tényállás, hogy *Barabás Béla* jelentkezett *Kristóffy József* belügyminiszternél a koalíció megbízásából egy *kibontakozási tervvel*. *Kristóffy* közölte ezt a miniszterelnökkel, aki erre fölhatalmazást kért a királytól a tanácskozások megkezdésére.

Fejérváry ezzel a fölhatalmazással a betegeskedő *Kossuth* Ferencet lakásán akarta fölkeresni, *Kossuth* kérésére azon-

ban *Barabás* lakásán találkozott vele. A tárgyalások során a miniszterelnök azon óhaját fejezte ki, vajha a koalíció javaslata komoly lenne, hogy mindenik félre nézve méltányos megoldás teremtsék. Ha ez sikerül, a kormány fog legjobban örülni és *rögtön elhagyja a helyét*.

Az új miniszterelnök kinevezése.

Bécs-ből táviratozzák: A *N. W. T.* egyik munkatársa ma délután is beszélgetést folytatott *Polónyi Gézával*, aki többek között a következőket mondta:

— Még mikor *Fejérváryval* első audienciája után beszéltem, *Kossuth* Ferencnek és *Andrássy* Gyulának sürgőnyt küldtem, melyben tárgyalásaim eredményéről és a király elhatározásáról értesítettem őket. Ugyanekkor *Fejérváry* is küldött nekik sürgőnyt, melyben közölte velük a királyi meghívást. Ez délután egy órakor volt. Fél ötkor telefonáltam Budapestre, hogy öt órakor utazhatnak-e már *Kossuth* és *Andrássy* Bécsbe? Meglepetésemre ekkor tudatták, hogy *nem kapták meg sürgőnyömet*. Meg kell jegyeznem, hogy sürgőnyömnek annyiban hivatalos jellege volt, hogy miniszterelnöki sürgönyblankettára volt írva és így más sürgönyöket megelőzőleg kellett volna elintézni. Hogy ennek dacára mint történhetett meg az, hogy a két politikus fél ötkor még nem kapta meg a sürgőnyömet, azt nem értem.

— Igaz-e az, kérdezte az újságíró, hogy *Fejérváry* báró csak a függetlenségi párttal és nem a koalícióval való tárgyalásokra kapott fölhatalmazást?

— Ez is egyike azoknak a *félreértéseknek* — válaszolta *Polónyi* — amik a koalíció egyetértésének nem ismeréséből fakadtak és nem is igaz, hogy *Fejérváry* csupán a függetlenségi párttal tárgyalhatott, amint nem igazak azok a hírek sem, amelyek már a miniszteri tárcák pártok szerinti szétosztásáról szólnak. *Személyi kérdésekről még szó sem volt*, amennyiben még elvi momentumok vannak, amelyek mindaddig, amíg a koalíció vezetői a király előtt meg nem jelentek, tisztázva nincsenek. De megnyugvással közlöm, hogy az *akció sikerült*.

— Mikor történik meg a döntés?

— *Nézetem szerint minden esetre még a holnapi nap folyamán. Ha sikerül a béke, úgy közvetlenül a kihallgatás után az új miniszterelnök már ki is lesz nevezve.*

Arra a kérdésre, hogy *lehet-e más valaki miniszterelnök, mint Andrássy Gyula*, *Polónyi* kijelentette, hogy nincs abban a helyzetben, hogy e kérdésre válaszolhasson.

Megvan a béke.

A vezérő-bizottság délutáni ülésén izgalommal várták a Bécsből érkező híreket. *Kossuth* Ferenc és *Andrássy* Gyula több ízben a telefonhoz siettek, hogy átvegyék *Polónyi Géza* üzeneteit. A bécsi információk alapján *Kossuth* bejelentette, hogy a béketárgyalások most már csakugyan komoly stádiumba léptek, amennyiben *ő meghívást kapott a királyhoz* és az *ő ajánlatára Andrássy Gyula* is meg fog jelenni a király előtt.

Az értekezleten a függetlenségi párti tagok — különösen *Apponyi Albert* gróf — nagy hévvel sikra szállottak a béke-

terv és az általános választói jog mellett. *Apponyi* kijelentette, hogy *ezen az alapon a békét okvetlenül meg kell kötni*, annál is inkább, mivel a függetlenségi párt az *általános választói jogot akarta és akarja*.

Andrássy Gyula gróf kifejtette, hogy az alkotmánypárt, habár elvileg ellensége az általános választói jognak, a választói jog kiterjesztését *ő mindig akarta*, még akkor is, amikor az alkotmánypárt nem létezett és a szabadelvű párt tagja volt. Tekintettel azonban a jelenlegi helyzetre, az *alkotmánypárt hajlandó az általános választói jog alapján készülő reformot támogatni*, ha ennek ellenzése lenne az egyedüli ok, amely a béke létrejöttét meggátolja.

Molnár János a néppárt nevében szintén kijelentette, hogy a néppárt nem akarja az általános választói jogot, de a béke megkötése kedvéért hajlandó arra, hogy az *általános választói jogot támogassa*, mivel a koalíció békés együttműködését nem akarja megzavarni.

E felszólalások után *Kossuth* Bécsbe telefonálta, hogy a koalíció vezérő bizottsága egyhangulag magáévá tette a kijelölt kibontakozási programot, amit *Fejérváry* báró harmadik kihallgatásán a királynak már be is jelentett.

Miniszterelnök-jelöltek.

Bécs-ből táviratozzák: A király ma délután négy órakor *Fejérváry Géza* bárót újabb kihallgatáson fogadta. Ez volt a miniszterelnök mai harmadik kihallgatása.

A bécsi *Zeit* holnapi száma a mai kihallgatásokról a következőket írja:

Az a körülmény, hogy a király *Fejérváry* bárót ma háromszor fogadta magánkihallgatáson, bizonyítéka annak, hogy a legnagyobb gyorsasággal akarnak véget vetni a *vál-ágnak*. A korona kívánsága az, hogy a tárgyalásokat szombatig befejezzék és hogy *hétfőn, április 9-én az új kabinet kinevezése már közölhető legyen*.

A legnagyobb nehézségek már el vannak háritva. O felsége a neki előterjesztett programot elfogadta. *Fejérváry* első kihallgatásán részletesen előterjesztette a koalíció kívánságait, de a király ezeknek pontosabb szövegezését követelte, ami a miniszterelnöknek *Polónyi Gézával* való tanácskozása és a Budapesttel folytatott telefon-beszélgetések során meg is történt. A második kihallgatáson azután *ő felsége* már elfogadta a vitás pontokat.

Minden tárgyi nehézség el van háritva és most már csak *személyi kérdések és nehézségek* leküzdéséről van szó. A király láthatólag szívesebben venne egy átmeneti kabinetet egy koalíciós kormánynál és ezért bizonytalan még, hogy az új kabinet

**Wekerle Sándor,
Csáky Albin gróf,
Szell Kálmán, vagy
Andrássy Gyula gróf**

nevét vi. eli-e? Bécsben a két első, Budapestén az utóbbiak iránt vannak nagyobb szimpátiával. *Kossuth* és *Andrássy* meghívása arra való, hogy ezeket a nehézségeket elhárítsa és előkészítse a meggyezést a választásokra nézve.

Vörös és Kristóffy maradnak.

Hir szerint a király egyik követelése, hogy a jelenlegi kabinet két tagja, állítólag Vörös László kereskedelmi miniszter és különösen Kristóffy József belügyminiszter az általános választói jog megvalósítását célzó akciónak megindítója, az új kormányban is helyet foglaljanak. Ez a követelés is olyan személyi akadály, melyet a holnapi audiencia van hivatta a kibontakozás útjából elgördíteni. Ez minden valószínűség szerint sikerülni is fog.

Egyik estilap írja: A király ajánlata a választói jog kérdésén kívül még két igen lényeges pontot tartalmaz. Az első személyi, a másik tárgyi. A személyi az, hogy az esetleg megalakítandó kabinetben a jelenlegi kormány egy-két tagja (állítólag Vörös és Pap) is helyet foglaljon, akik, mint a király tulajdonképpeni bizalmi emberei a megállapítandó feltételek betartására ügyelnének. A tárgyi az, hogy a király már a most összeülő országgyűlésnek a katonai kérdésben olyan nyilatkozatot tenne, amely tulmegy a kilences bizottság pontozatain, de lényegében véve figyelemreméltó eredményt nem jelent.

Kossuth és Andrássy Bécsbe utaztak.

Kossuth Ferenc ma este tíz órakor titkára kíséretében Bécsbe utazott. Andrássy Gyula gróf éjjel egy órakor követte. Mindkét politikus a Bristol-szállóban száll meg.

Kihallgatásuk ideje még nincs meghatározva, mivel a kihallgatás előtt Fejérváry, Kossuth és Andrássy a bankgassei magyarházban tanácskozni fognak és azután indulnak a Burgba, ahol ő felsége mind a három politikust együttes kihallgatáson fogadja.

Este az összes pártkörökben a legnagyobb élénkséggel tárgyalták a mai nap eseményeit és általában igen optimisztikusan ítélik meg a helyzetet. Mindenütt örülnek a béke megkötésének és remélik, hogy holnap vagy holnapután ki-nevezik az új kabinetet, pár nap múlva pedig kiírják a választásokat.

A csángó varrottas.

(A tulipán-mozgalom figyelmebe.)

Arad, április 5.

Wettstein Jenőné Szluha Margit urnó, az ismert tárcsairónő, aki egyik igen lekes szerzője volt a Dmke aradhegyaljai fiókjának a következő megszívlelésre érdemes sorokat ajánlja a tulipán mozgalom, különösen a magyar asszonyok és lányok figyelmebe:

A tulipán-mozgalom bámulatos rövid idő alatti a magyar iparnak bizonyára nagy fellendülését hozta magával az egész vonalon. Különösen említést érdemel azonban a mi speciális kincsünk: a gyoroki csángó varrottas, melyet az egész megyének fel kellene karónia, hogy nemcsak az országban, de még a külföldön is mentől nagyobb teret hódítson Tudnivaló, hogy ez a gyönyörű háztárcsák a St. Louis-ban tartott világkiállításon ezüst érmet és díszoklevelet nyert, amiről nemr giben értesítették a csángó háztárcsák vezetőit, Avarff, Gyuláné urasszonyt és Rastó Sándor gyoroki plébánost.

Most ismét egy nagy lépéssel jutott az ügy előre. A napokban járt Gyorokon Hialeder Felsz Matild urasszony, az erdélyi arisztokrácia buzgó és lelkes tagja, aki igen nagy megrendeléseket tett. Legközelebb egész Erdély ellesz látva mintakollekciókkal, azor kívül Tusnádon, Előpatakon, Borszákon és Kovásznán a fűdőházakban kiállítás és előruztást fognak rendezni a gyönyörű kézimunkákból.

Az ezme valóban kitűnő és minden hazai fűdőhelytulajdonosnak, vagy bárki másnak, aki valamelyes konenzióban van egyes fűdőhelyekkel, figyelmét felhívjuk a dolgra. Mindenki, aki fűdőhelyen üdül, visz onnan hozzátartozóinak emléket és ezek a remek kis tálcakendők, futók, terítők, függönyök, abroszok rendkívül alkalmasak erre a célra, nem is számítva azt a nagy anyagi és érdecsi hasznot, ha a mi kedves házi varrottasaink az értéktelen és sablonos cseh üvegpocharakat és üroli fafa ragásu emléktárgyakat kiszorítják fűdőhelyeink bazárjaiból.

Különösen ki akarom emelni, hogy a csángó háztárcsák elvállalja egész keletgyék kiállítását és lehet e valami szebbet képzelni, mint ezek a majdnem kalotaszegi nivón álló ágyhuzatok, asztalneműk (a jour himzéssel is), függönyök és terítők?

Ajánljuk ezt a mi lelkes és szép kis menyasszonyaink figyelmébe.

De vajjon van-e Aradon is üzlet, ahol gyoroki csángó varrottast kapni? És ha van, akad-e eddig vevője?

HIREK.**Tavaszi hangok.**

Arad, április 5

Ez a szeszélyes április, annyi torokgyíknak és influenzának okozója, úgy látszik elővette jobbik belátását és bevonta keletetlen szeleit. Az idő keletemesen enyhül és ha a meteorológiai intézet jelentése nem csal, úgy virágvasárnapján teljes pompájával beköszönt a tavasz. Ma már vidám élet folyt a kizöldült gyepen. Lapdázó gyerekek hatalmas raja lepte el a ligetet és a Baross-parkot. Vidám gyermekcsoport vegyült a levegőbe és harsogó hurrá! éljen! hangzott fel a gondtalan gyermeki ajkakon egy-egy jól sikerült rugás után. Gó! gó! Az ifju nemzedék rajongó lelkesedéssel gyakorolja az angol nemzeti játékokat és megérjük még — habár ősz fejjel, — hogy nazyobb tökélyre viszik, mint az angolok. Különben is teljes er-jével dühöng az angliomania. A külsőségek utánzásában nagyok vagyunk. Az angol nemzet nagy tulajdonságai csak homályos ködkep alakjában lebegnek szemünk előtt; de seba! a külsőségek után talán lassankint megértjük a benső tulajdonságokat is. Egyelőre csak az angol ruha divik. Merész szabás és merészen rövid felöltők. Ifjaink értik az öltözködést és azt, hogy miképpen kell azt bemutatni a korzón.

On a korzón! Amikor este hét óra tájban felgyullad az ivilámpák és enyhe parfüm illat tölti be a levegőt, ilyenkor érzi csak igazán az ember, hogy itt a tavasz, az ő varázslatos, mindent életre keltő erejével. Bol dogástól ragyogó asszonyi arcok, amelyek a télen át a szobában őrizték bőrük rugékonyságát, ismét ellámulnak hódító körüjakra és a langyos szellő kacérkodva libbentli meg fátylaikat. S ép az élet — süttögiák kipirult arcu lánykák. E ernyedti idegzetű, az örökös robotálásba kifáradt, morizus emberek pedig, a egy-egy sötét pillanatukra elátkozzák azt a kik perect, amelyben megszülettek, mintha újra születtek volna, új erőnyernek és megnyug-

tató vonás ül ábrázatukra. Mégis csak szép az élet, hála neked óh mindent felújító és életre keltő tavasz.

Ki gondol ilyenkor a halálra? A sok difteritit, infuenzát és egyéb betegséget elpusztítja a lanyha tavaszi szellő. Az emberek élni akarnak, élvezni az élet gyönyöreit és mindnyájan igazat adnak annak a szellemes franciának, aki azt mondta, hogy a halál a legkellemetlenebb állapotok egyike. A kórház lassankint szintén kiürül. Apropos a kórház; Ki törődik ilyenkor evvel a szükséges rosszal? Erre ráérünk akkor is, ha ismét beköszönt a betegségeket magával hozó kellemetlen idő. Akkor aztán nagy mértékben támogatjuk, részint a saját beteg testünkkel, részint adományokkal.

Kis-é különös ugyan, de épen most, az új életet hozó tavasszal lesz aktuális a gyermek-kórház ügye. Hosszu vajadás után végre fel fog épülni ez az áldásos intézmény, amelynek eddig olyan nagy hiányát éreztük Aradon. Ezer bocsánat, hogy ezzel a halálra emlékeztető intézménnyel foglalkozunk akkor, amikor mindenki az életnek örül. De az alkalom olyan, hogy nem térhetünk ki előle. Egy jó ékonysággal ismert család ugyanis koszoru megváltás célján buszonót koronát adományozott a gyermek kórház céljaira. Ezt a példát tessék követni, hőgyelm és uraim! Ha másképp nem, hát ilyen koszoru megváltás alakjában. Annak idején az árvaházat is ilyenképen emelték fel.

Amíg ez élet örömeit szűresöljük, gondoljunk a betegségekre is. Az idő gyorsan mulik. Alig fordulunk meg itt lesz a mindent elsorvaszó ősz, a betegség-k kegyetlen előidézője. Addig állnia kell ennek a nemis intézménnynek. Isten óvjon tőle, de gyermekünknek, akik most gondtalanul futároznak a réteken, ki tudja nem lesz-e szükségük erre? Adakozzunk, uraim és hőgyelm, tegyünk le arról a kárhozatos bohémségről, amely nem törődik a holnappal. A Fenér Kereszt egyesület gyermek-kórházának minél előbb állnia kell — utánozzuk ebben is az angolokat. Éljen az élet, de gondoljunk néha-napján a halálra is.

— Bülow kancellár balesete. Berlin-ből táviratozzák: Bülow herceg német birodalmi kancellárt, a birodalmi gyűlés mai ülésén súlyos baleset érte. Amikor a marokkói ügyben mondott nagy beszédét befejezte hirtelenül elájult és összerogyott székeben. A váratlan baleset nagy izgalmat keltett, az elnök felfüggeszté az ülést s azonnal orvosért futottak. A kancellár ájulása annál is inkább aggodalmat keltő volt, mert az orvosok nem tudták rögtön életre keltetni és eszméletlen állapotban vitték a lakására, ahol csak később tért magához. Orvosi vélemény szerint a kancellár állapota nem súlyos. Betegsége arra vezethető vissza, hogy az utóbbi napokban naponta tizenhat órát dolgozott. Ez annyira kimerítette, hogy hosszabb pihenésre van szüksége.

— A kereskedelmi miniszter audienciája. A Bud. Tud. jeleinti: Vörös László kereskedelmi miniszter e heti kihallgatásait nem pénteken, hanem szombaton dé után 4 és fél órakor tartja meg. Előjegyzéseket szombaton délelőtt fogadnak el.

— Molnár Viktor eskütétele. Bécs-ből táviratozzák: Molnár Viktor dr. Temesvári és Temesvár város főispánja ma délelőtt tette le a titkos tanácsosi esküt a király kezébe. Az

esküzténel *Goluhowski* gróf külügyminiszter és *Gudenus* báró főkamara-interveniált.

— **A motoros köldöttség.** Abban a köldöttségben, amely *Vörös László* kereskedelemügyi miniszter előtt tegnap tisztelt, *Institúris Kálmán* polgármester vezetése alatt többek között a következők vettek részt: *Avarfy Géza*, *Bing Béla*, *Brassoványi József*, *Domány József*, *Freund Fülöp*, *Hann Alajos*, *Hász Kálmán*, *Kotsis Lajos*, *Löbl Gyula*, *Lócs Rózsó*, *Magyar Alajos*, *Nemess Zsigmond dr.*, *Németh József*, *Neumann Herman*, *Otenberg Tivadar*, *Péterffy Antai*, *Ransburg Sándor*, *Szabó Zoltán*, *Szathmáry János*, *Tagányi Sándor dr.*, *Tedeschi Viktor*, *Vásárhelyi János*, *Vajda János*, *Verbos Nándor*, *Vojtek Alajos*, *Welsz Márkus* és *Kapes Gyula dr.* Budapestről.

— **Barát Armin a királynál.** Bécs-ből táviratozzák: A mai általános kihallgatások során a király *Barát Armin* királyi tanácsost is fogadta.

— **A tulipán Aradon.** A tulipán-jelvényeket Aradon eddig csak elvélve láttuk. Holnap azonban már alighanem teljes pompájában kívülről a tulipán-kultusz. A jelvényeket ugyanis ma adta postára *Fischer Emil* főeljárásító és holnap délután a multkor felsorolt üzletekben már kaphatók lesznek.

— **Klotild főhercegnő és a Ländlerbank.** Bécs-ből jelentik, hogy a *Ländlerbank* tegnapi közgyűlésén *Holebauer* részvényes fővilágosítást kért, vajjon *József kir.* herceg, vagy *Klotild kir.* hercegnő tulajdonosa-e a nagy-husvágó részvények egy nagy tételének? *Palmer* vezérigazgató azt válaszolta, hogy a bank a hus-nagyvágó vállalatban 500 000 koronával vesz részt; azt hiszi, hogy *József kir.* herceg a hus-nagyvágó részvényei egy nagyobb tételének birtokosa, de ezt csak mellesleg említ. Mikor a *Ländlerbank* az üzletben részese lett, nem kérdezte, hogy ki vette át a részvényeket. Ami az állítólagos összefüggést illeti *Klotild kir.* hercegnő üzleteivel, ez lényegileg csak abban áll, hogy a *Ländlerbank* érdekelve van a vegyi termékek gyáránál, ahol a kir. hercegnő is érdekelve van. Erre azonban a *Ländlerbank* nem gyakorol befolyást, sőt a szólo nyugodtan mondhatja, hogy ha a kir. hercegnő az ő tanácsát kérte volna, ő azt ajánlotta volna neki, hogy ne vegyen részt ipari vállalatokban.

— **Bojkott és becsületsértés.** Miskolcra táviratozzák: *Horváth Béla* főmérnök Borsod-Armegye tisztkára ellen becsületsértés és rágalmaszás címén bünvádi pert indított, mert a bojkottot kimondott határozatukban sértőleg nyilatkoztak róla. A miskolci kir. járásbírósg ma délután négy órakor hirdette ki az ítéletet, amely szerint csupán a becsületsértésben találta vétkesnek a tisztkart. Ezért *Tarnay Gyula* alispánt harminc, *Vadnay Tibor* főjegyzőt és *Kovács Lajos* első aljegyzőt husz-husz, a többi tisztséviselőt pedig tíz-tíz korona pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

— **A hírlapirodalom köréből.** A nagyváradi *Szabadság* című napilap felelős szerkesztőt cserélt: *Lengyel Géza*, az eddigi szerkesztő, a *Budapesti Napló* kötelékébe lépett és átadta helyét *Róna Lajos*nak, a Szeged és Vidéke helyettes szerkesztőjének. *Róna Lajos*, aki holnap foglalja el Nagyváradon felelős szerkesztői tisztét, néhány év előtt Aradon kezdte újságírói pályafutását a vidéki zurnalisztikának egyik legkiválóbb tehetségű fiatal tagja. Az Újságírók Országos Szervezetének megalakításában is tevékeny részt vett *Róna Lajos*, aki ügyvezető-titkára a szervezetnek.

— **A politikai fordulat és a tőzsde.** *Fejérváry Géza* báró minisztereink tegnap tanácskozása

Kossuth Ferenczel nem csak a politikai világot, hanem a tőzsdét is meglepte. Maga az a tény, hogy legfelsőbb helyen az utolsó szó kimondása előtt még egy békekísérletet tesznek, alkalmas volt arra, hogy megnyugtatást keltsen. Ez a fel fogás jutott érvényre a budapesti tőzsdén, a hol a bir csak az utódzsdén terjedt el. A spekuláció örömmel üdvözölte a kedvező politikai fordulatot, a mi a magyar értékpapírok árfolyamainak jelentékeny emelkedésében jutott kifejezésre. A tőzsde forgalmának legmegnyugtatóbb eseménye különben az, hogy a 4% os magyar koronajáradék hosszú idő után ismét elérte a 95 koronás árfolyamat.

— **Az orosz sajtószabadság.** A *pétervári* távirati ügynökség jelent: Egy ma megjelent cikke a sajtórendszert tekintetében a következő újabb rendelkezéseket adja ki: A nyomdák a jövőben kötelesek időszakonként megjelenő sajtótermékekből, mielőtt azok forgalomba kerülnek, a sajtóügyi felügyelőhöz egy mintapéldányt beküldeni. Oly nyomtatványok, amelyek rajzokat tartalmaznak, amelyeknek terjesztése a büntetőörvények paragrafusaihoz utköznek, eldobandók. Abban az esetben, ha a bíróság valamely időszakonként megjelenő hírlap kiadását betiltotta, a kiadó akár saját személyében, akár más egyén közvetítése mellett újabb időszakonként megjelenő hírlapot mind addig nem adhat ki, amíg erre a bíróságtól fel nem támasztást nem nyer, avagy míg az ítéletben kitűzött terminus le nem telik. Ellenkező esetben 3000 rubelnyi pénzbírsággal, a kihágás újabb elkövetése esetén pedig 16 hónapig terjedhető fogsággal büntetettik. Ugyane büntetés oly kiadókra is vonatkoznak, akik az esetben, ha a bíróság nyomdájuk zárására kö elezi őket, tevékenységüket folytatják. Akik engedély nélkül adnak ki időszakonként megjelenő hírlapokat vagy pedig az illető nyomtatványok egyik példányát a közlés előtt nem terjesztették fel, pénzbüntetéssel sújtatnak. A bíróság ezenkívül fel van hatalmazva ezen büntetett személyek nyomdáját hat hónapig terjedő időre bezárni.

— **A Tantschitz hagyatéki pör befejezése.** Mintán *Tost Gyula* kultuszminiszter aláírta az újszentannai *Tantschitz*-féle hagyatéokra vonatkozó egyezségi okiratot, az ügy immár közeledik a teljes befejezéshez. Ma Aradra érkezett a jogügyek igazgatóságának a megbízásából *Sebestyén Emil dr.* jogügyi tanácsos, aki a hagyatéki feleket képviselő *Sealay Arnold dr.* és *Nikolcs Döme dr.* aradi ügyvédekkel, valamint a „Magyar iskolahajó-egyesületet” képviselő *Deutsch Izso dr.* ügyvéddel holnap kiutazik Világosra s ott *Török Arpad kir.* közjegyző előtt közokiratba foglalják az egyezséget. Mint már régebben említettük, az egyezés szerint a hagyatékból a Magyar iskolahajó egyesület 4000 koronát, a kultuszminiszterium nemzeti-ségi iskolák megmagyarosításának céljaira szintén 4000 koronát kap, a rokonoknak pedig mintegy 250.000 korona jut. A Világoson elkészített közokirat egyik példányát bemutatják a közoktatásügyi miniszternek, a másik példányát pedig az aradi kir. törvényszéknek, mint per-bírósnak, amely viszont átteszi majd a világosi kir. járásbírósgához, mint hagyatéki bírósághoz, hogy hozza meg annak értelmében végzését és ossza fel a hagyatékot.

— **A plébános hagyaték.** Nyítráról jelentik: Két évvel ezelőtt hunyt el Kisbád községben *Jakobovics György* Felicián plébános. A hagyatéki eljárás folyamán kiderült, hogy a plébános a templomi alap és a románfalvai iskola terhére 6000 koronát szikkasztott. A hagyaték ellen az esztergommegyei egyházi hatóság mint hagyatéki hitelező, valamint a két alap kezelőse csődöt kért.

— **Véres karpárba.** Budapest-ről jelentik: Ma reggel 8 órakor véres karpárba színhelye volt a Fodor-féle vívóterem. *Leopold Gyula*, az „Atalános Tudósító” szerkesztője és *Goldberger*

Jenő hirdetési irodatulajdonos állottak egymással szemben. Az első összecsapásnál *Leopold Gyula* hatalmas vágást mért ellenfele fejére, melyet dr. Nagy Albert és dr. Soltz Béla orvosok varrtak össze. *Leopold Gyula* sértetlen maradt. A párbaíra sajtó polémia adott okot. A felek nem békültek ki. *Goldberger* részéről mint tanúk szerepeltek *Löbl Béla* és ifj. *Molnár Albert*. *Leopold* részéről *Vögel Agost* és *Lenkei Zsigmond*.

— **Kitérő a milloval kőbányában.** *Mairovits* Mór mária-radnai fatereskedő és kőbányatulajdonos milloval kőbányájánál vasúti kitérő létesítése iránt körvényezett a m. á. v. igazgatóságánál. A kitérő engedélyezése ügyében a m. á. v. bizottsága Aradvármegye közigazgatási bizottságával a tárgyalásokat megajtották. A kiérő építést rövidesen fogantatosítják.

— **Magyar bank Konstantinápolyban.** Konstantinápolyból jelentik, hogy *Kornfeld Zsigmond*, a Magyar Általános Hitelbank elnökgazgatója odaérkezett. *Kornfeld* útja összefüggésben áll azzal a tervvel, hogy a mint azt a Wiener Bankverein tette, Konstantinápolyban önálló magyar pénzügyi létesítmények. *Zander* titkos tanácsos, az anatóliai vasutak volt vezérigazgatója, a Deutsche Bank felügyelő bizottságának tagja szintén Konstantinápolyban időzik.

— **Kalapharc a párisi színházakban.** A párisi színházakban regóta folyik a háború a női kalapok körül. Szabad-e a hölgyeknek a földszinten kalapban ülniök? Ez az örök kérdés, melyet még ma sem döntöttek el. A férfiak, akik kivétel nélkül a kalap ellen vannak, mindeig nem tudták a kalapot kiküszöbölni; a párisi nők valami esodálatos ragaszkodással és makacssággal védik a kalap jogát. Ha nem másért, talán azért, hogy a férfiakat bosszantsák. A férfiak most vége elkeseredésükben különös fajta bosszút terveznek. Megalkítottak egy ligát. Azoknak a férfiaknak a ligát, akik színházban a fejükön tartják a kalapot. Természetesen a ellindert, amely épüly elzárja a kilátást, mint a mai toronymagas női kalapok. A liga felhívást intézett egész Páris férfi világához és hívei bámulatos módon szaporodnak. Hogyan fog végződni ez a különös harc, ma még nem tudható. Annyi bizonyos, hogy a békák és az egerek háboruja óta nem volt még ilyen nevezetosa összecsapás.

— **Leányegyesület Szarvason.** Szarvasról írják: *Weinberger Fanni*, a kir. állami polgári leányiskola igazgatója néhány héttel ezelőtt mozgalmat indított egy leányegyesület alakítására, melynek eredményeként tegnap végleg megalakult a szarvasi leányegyesület. Az egyesület védőségére *Bolza Pálné* grófné, született *Vigyázó* grófnét kérték föl, aki a főajánlott tisztséget készséggel elfogatta. Tiszteleti elnök *Zsámszky István*, igazgató-elnök *Weinberger Fanni*. Alelnök *Wissand Matild* lett. Titkár: *Bretz Berta*, jegyző: *Lukcs Iona*, pénztáros: *Lavalka Iona*, ellenőr: *Wissand Sándor dr.*, könyvtárosok: *Holéczy Mariska* és *Margócsi Emma*. Husztagu választmány alakításával ért véget a közgyűlés.

— **Automobil baleset.** *Temesvár* ról sürgőnyzi tudósunk: *Glückmann* szállodás automobilja Versecen elgázolta *Stein* Nándor földbirtokost. *Stein* agyráskódást szenvedett.

— **Új trükkök az obstrukcióban.** *Lászlach* ban az alkotmányjogi bizottság tegnap esti ülése éjjel 11 óráig húzódott. A liberális szlovének hozzáálltak az obstrukcióhoz és fenyegetőztek, hogy reggel kihúzzák az ülést. Ennek következtében *Schweigel* báró elnök éjjel 11 órakor indítványozta az ülés bezárását s egyben jelentette, hogy tudatni fogja a tartományi főnökkel a bizottság munkaképtelenségét. A mai teljes ülés reggel 9 órakor kezdődött és a liberális szlovének azonnal hozzáfogtak a technikai obstrukcióhoz. Annyi sürgős indítványt nyújtottak be, hogy a napirendről szó sem lehetett. Ekkor fölkel a tartományi főnök és kijelentette, hogy a házszabályok értelmében mindenképp a

napirendet kell tárgyalni, tehát elsősorban a kormány választási törvényjavaslata felett nyitja meg a vitát. Olyan botrány és kavargás lett erre, amilyen a Reichsratban volt Badeni utolsó napjaiban, sőt annál is különös, mert az obstruálók új szerszámokkal dolgoztak. Előkerültek a sípok és asztaliókokon kívül *automobil-tűk* is, amelyekkel a szlovének váratlan sikert arattak, mert a bukás olyan nagy volt, hogy az ember a saját szavát sem hallotta tőle. Ferjanecz dr. tehénkolompot hozott magával és lóbálta az egész erejével. Amikor kifáradt, segített *Tofcear*, azután *Chybar* és fültanuk állították, hogy a jelenet olyan volt, mint mikor a rétről hazafelé terelik a tehéncsordát. Délután 1 órakor még mindig fűtyültek, tomboltak, tülköltek és kolompoltak a derék szlovének.

— **Ganzék villamos vállalata.** Budapestről jelentik: A Ganz és Társa vasöntő- és gépgyár részvénytársaság igazgatósága a legközelebb megtartandó közgyűlésen leditányozni fogja, hogy a társulat elektromos osztálya alakítását *önálló részvénytársulattá*, mely vállalat részvényeinek nagyobb része Ganz és Társa birtokában maradna. A részvények egy másik részét a bécsi A. E. G. Union csoportja venné át melynek főreszesei közé a berlini A. E. G. tartozik. Az itt ni új társulat és a bécsi telep között bizonyos árszakközösség keletkeznék ami egyebek között abban is kifejezésre jutna, hogy a Ganz és Társa cég a bécsi A. E. G. Union által ujonnan kibocsátandó részvényeiből tekintélyes mennyiséget pári értékben átvonne. Az új magyar társaság részvénytőkéje 8 000 000 korona lesz. Az egyesülés folytán Ganz és Társa, illetőleg az új elektromos társaság a nemzetközi koncertnek egyik legnagyobbikába lépne be, a melyet első sorban a világ legnagyobb elektromos vállalatai közé tartozó két cég, a berlini A. E. G. és a newyorki General Electric Company, alakított. — Beállítások annyiban érdekel közelebről ez a hír, mert az *Aradi Villamosági Részvénytársaság*ot tudvalevőleg szintén Ganzék alakították.

— **Após és vő.** Budapestről jelentik: Különös módon akaria biztosítani Tárnok Béla ügynök feleségének, akitől már hónapok óta elválan élt, ötvenezer egynéhány koronányi vagyonát. A „biztosítási eljárás” annál furcsább és annál kevésbé megokolt, mert felesége apjától féltette a pénzt. A biztosítási végrehajtás olyan rosszul esett apósának, Ramaszeder Béla háztulajdonosnak, hogy följelentette lopás miatt. A följelentés szerint Tárnok, akivel a Nagytemplom-utca 10. számú házban együtt lakott, feltörte az íróasztal fiókját s kivette abból Ramaszeder takarékpénztári könyvecskéjét. A takarékpénztártól a könyvre 5000 koronát vett fel, azután nyugodt lelkiismerettel visszatette a jelentékenyen megapaszított tartalmu könyvecskét az íróasztal fiókjába és várt. Nem kellett sokáig lesnie apósa arcán a változást. Ez tegnap észrevette a hiányt s azonnal a rendőrséghez fordult jogorvoslatért. Tárnokot beidézték a főkapitányságra, ahol az első kérdésre bevallotta tettét s azzal védekezik, hogy felesége vagyonát akarta ezen a módon biztosítani, a melytől Ramaszeder Béla meg akaria az aszszonyt fosztani. A pénzt ismét takarékpénztárba tette. Egész délelőtt faggatták, mondja meg komolyan, hol a vagyon, s azonban hajthatatlanul megmaradt állítása mellett. Hogy melyik takarékpénztárra bízta a különös módon biztosított vagyon kezelését, nem hajlandó megmondani. Dálben letartóztatták és még a mai nap folyamán átkísérik az ügyészség fogházába. A rendőrség nyomozást indított a pénz megkerítésére.

— **Szerelmi dráma.** Budapestről sürgőnyzik: Ma délelőtt, az Istenhegyi-ut 25. számú ház közelében egy árok szélén a Svábhegy déli részében egy férfi és egy nő holttestét találták. Mindkettőnek a halántékán lőtt seb volt. Mel-

lettük hevert a revolver. A férfi a nőre volt borulva. Személyazonosságukat még nem tudták megállapítani.

— **Megostromolt fogház.** Omaha-ból (Nebraska) jelentik, hogy az ottani County fogházat egy 5000 főből álló tömeg megostromolta. A fenyegető magatartást tanúsító tömeg *nyolc gyilkosnak a kiadatását követelte*, hogy azokat megölhesse. Amikor a balákkal és vasrudakkal felfegyverkezett tömeg látta, hogy a fogházba nem képes behatolni, dinamitot kerestek, hogy azt a levegőbe röpítsék. Ez a tervük sem sikerült, mert a robbanó anyagot sehol sem tudták megszerezni. A tömeg második ostroma a szalmával a sheriff beszédet intézett a néphez, hogy az a nyolc ember, akiket keresnek csak egy vonatvezető meggyilkolásával vannak valódoiva, néhány órával ezelőtt rendőri fedezet mellett elhagyták a várost. Miután azonban a csillapító szavak sem használtak, felvonult a tüzoltóság és 100 rendőr fedezete mellett jéghideg vízsugarakat bocsátottak a tömegre. Ez már azán használt, egy pár perc alatt üres volt a fogház környéke.

— **Öngyilkos újságárusleány.** Fővárosi tudósítónk jele: Tizenkilenc éves, szép leány volt Fűhrer Borbála s addig, amig lehe ett, tisztességes módon kereste a kenyerét. Újságot árult. Mikor erőszakosan megvonták tőle a mindennapi betevő feladót, egy darabig küzdött az élettel, aztán, mikor már nem bírta tovább az ehezést, mintsem hogy tisztességtelen kenyérkeresetre adja magát, öngyilkos lett. Ma hajnalban Kazinczy uca 4. számú lakásán, miután két napig koplalt, revolverrel halántékán lőtte magát és meghalt. Holttestét a rendőrség a törvényszéki orvostani intézetbe szállíttatta.

— **Hajhullás ellen használjon Perolint** 1 üveg 1 kor. Vojtek és Weisznál. 112

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Eötvös Bálint sikkasztási bűnügye. Budapestről jelentik: Azon napon, amelyen a budapesti kir. ítélőtábla a múlt hónapban megkezdte Eötvös Bálint dr. volt ügyvéd és orsz. képviselő 93000 koronás csalási, illetve sikkasztási bűnügyének másodszori főtárgyalását, a budapesti büntető törvényszék vádtaácsa is kitűzött Eötvös Bálint dr. ellen folyamatban levő sikkasztási bűnügyben egy kifogási tárgyalást. Ez a tárgyalást akkor Eötvös Bálint dr. kérvénye alapján a vádtaács elnapolta azon okból, mert Eötvös Bálint egy másik bűnügyében való elfoglaltsága miatt, ezen a tárgyaláson nem jelenhetett volna meg. *Czárán* táblai bíró, a vádtaács elnöke ezen sikkasztási bűnügyben a kifogások tárgyalására újabb határnapul április 26-ik napját tűzte ki.

§ A kisjenői Lakatosok. Már a harmadik esküdtzéki cikluson kerül tárgyalásra Lakatos Péter és Antal kisjenői cigányok rablás ügye. A barna legények ugyanis az arad-varjasi országúton egy arra menő szekérről egy subát loptak, s mikor meg akarták őket akadályozni, rálőttek a subatulajdonosokra. A cigányok a mai tárgyaláson harmadszor jelentették ki, hogy nem emlékeznek reá, vajjon mikor születtek, mert akkor még nagyon kicsik voltak. Ez azonban nem segített rajtuk, mivel az esküdttek Lakatos Pétert bűnösnek mondták ki a rablás bűntében, mire a törvényszék 3 évi fegyházra ítélte a vállalkozó szellemű egyént. Lakatos Antalt felmentették.

§ A megszökött szerelmesek. Budapestről jelentik: *Buttler* János asztalos segéd halálosan beleszeretett mestere, *Sz. J.*-nek Mariska nevű leányába s annyira el tudta csavarni az alig tizenöt éves fiatal leányka fejét, hogy az január 10-én megszökött vele a szülői háztól. A szerelmesek a Bérkocsi-utcában egy kis zugot béreltek maguknak. Az apa valahogy megtudta

tartózkodási helyüket s a hatóság közreműködésével hazavitte a leányát s Buttler ellen családi állás elleni büntett miatt megtette a büntető feljelentést. A lefolyt vizsgálat alatt a leány mentő vallomást tett. Kijelentette, hogy őt nem csábította el senki, s önként, szabad akaratából szökött meg szerelmeseivel, akiben bízik s akihez s minden akadály dacára is férjhez fog menni. E vallomás alapján a királyi ügyészség nem vette át a vád képviselőtét s mután a pótmagánvád elmulasztotta a vádirat beadását, a bíróság most megszüntette Buttler ellen az eljárást.

Nyers Bast-selyem

9 fnt 90 krtól 43 fnt 25 krtig egy teljes uszályos ruhára. Bőrmentve és teljesen elvámolvá, házhoz szállítva. Dús mintaválaszték azonnal. **Henneberg selyemgyára, Zürich.** 3957

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEZÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest. Április 5.

Amerika 1 magasabb. Kinálat és vételkező jó. Békelt 30,000 méte mássa buza 10 fillérrel magasabb áron. Az áruk 100 kilónként számítva:

Zárás 12 órakor:

Buza 1906. áprilisra	16.62—16.64
Ross 1906. áprilisra	13.50—13.52
Zab 1906. áprilisra	15.90—15.92
Tengeri 1906. májusra	13.48—13.50
Uj őszi buza 1906-ra	16.62—16.64

Zárás 5 órakor:

Buza 1906. áprilisra	16.62—16.64
Ross 1906. áprilisra	13.44—13.46
Zab 1906. áprilisra	15.80—15.82
Tengeri 1906. májusra	13.46—13.48
Uj őszi buza 1906-ra	16.58—16.60
Uj őszi zab 1906-ra	12.58—12.60

Irányzat Csöndes.

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	678 —
Magyar hitelrészvény	783 25
Lendületbank részvény	502 —
Rima-Murányi vasúti részvény	542 —
Osztrák-magyar államvasúti részvény	676 50
Északi vasút	602 —
Városi villamos vasúti részvény	324.25
Kisbél szanatórium sorsjegye pénzen	9.75
Kisbél szanatórium sorsjegye árúban	10.75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 5. —

Magyar disznók: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 125—127 fillérig; Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 138—139 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 138—139 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 138—140 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Sertéselészék: Április 2. napján volt készlet 47,213 darab, április 3. napján főlajtatott 1134 darab, április 3. napján elszállított 483 darab, április 4. napján maradt készlet 4,864 darab.

A készlet sertéselészeti irányzata: Vontatott.

— **Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1906. évi március 16-tól 31-ig.** Személyszállítás 1906. március 16-tól 31-ig 19375 személy, bevétel 3809 korona 80 fillér, 1905. március 16-tól 31-ig 18090 személy, bevétel 3605 korona 80 fillér, 1906. január 1-től március 31-ig 99093 személy, bevétel 21787 korona 50 fillér, 1906. január 1-től március 31-ig 95870 személy, bevétel 20810 korona 60 fillér. Teherszállítás 1906. március 16-tól 31-ig 2812770 kilogramm, bevétel 2848 korona 09 fillér, 1905. március 16-tól 31-ig 1911600 kilogramm, bevétel 2165 korona 61 fillér, 1906. január 1-től március 31-ig 17236200 kilogramm, bevétel 18115 korona 32 fillér, 1906. január 1-től március 31-ig 11240850 kilogramm, bevétel 12876 korona 29 fillér.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Régi előfizető **Zaránd** 807/18. 4689/51. 5297/52. Bázika sorsjegyeit a törlesztéses számok között kibuzták. Többi sorsjegyei nem nyertek.

NAPIREND

Április 6. Péntek. Rom. kath. naptár: Fájdalmas szűz. — Protestáns naptár: Cölesztin. — Görög keleti naptár (március 24.): Zakariás. — A nap kel 5 óra 32 perckor, nyugszik 6 óra 34 perckor.

Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Enyhébb, hosszabb ideig derült.

Április 8. Pick Steiner hangversenye délután 5 órakor (Iparos-ház.)

Április 9. G. l. sa hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Április 10. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ezáltal a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp-páter-védjeggyel.

CSARNOK.

Az élet mélységiből.

Irtó: Lili.

— Lotti, Lotti, te nem tetszel nekem. Nagyon különösen viseled magad egy idő óta. Miért lettél egyszerre oly szőrtlan? Beszélj leányom.

De Lotti hallgat. Egy öreg kopott fekete t-féle menyecske szőrtlan, mely a sok viselésből már majdnem szürkére vált. A lába előtt egy zsámolyon a kis három éves leánytestvére ült, a ki örömeit arccal mosdatta nyelvével nedvesített zsebkendőjével a viaszbabája piszkos arcát.

— Lotti, Lotti, te valamit titkosz! ... A leány még sem felelt. Bágyadtan felvetette tekintetét, de elképedt, a mikor szemébe dőltek azok a nagy piszkos foltok, melyek a falakon egyéb csecse-becse és dísz helyett voltak.

A másik sarokban az öt éves Palika szármalmas ábrázattal szopogatott egy tábla csokoládét, mely egész barnára festette ajakát.

Az anya egy háromlábú gyékényszéken ült, lábában egy csomó lyukas harisnyával, melyek mink stoppolásra vártak.

A szomszéd szobából olyan hortyogás hallatszott ki, mintha valaki bent a halállal vívódna.

— Már megint, hogy hortyog az a vén naplopó! Jobban tenné, ha kenyérkereset után nézne. ... Érzéketlenül tűri, hogy családja éhezzen, míg ő teljes rabja az ideget és lelket pusztító alkoholnak és egy fél fillért sem ad a házhoz. Bár csak elpusztítaná már egyszer az az átkozott pálinka.

— No de ne i gasd magad ennyire anyám. Ha én úgy sem segítsz ezzel.

— Hát mi az ördögös démon van megint veled? Egész nap horkol és bizony nem banna, ha a süti galamb a szájába repülne. ... Nezd csak a kis testvéreidet? Kibujik a lábuk a cipőjükből, a ruhájukat meg úgy kénővik, hogy már lassan fel sem vehetik. Miből vegyek másikat? Talán abból a harminc forintból, a mit te nagy keservesen összekuporgatsz a varással? Eégge megszenvedsz ezért. Minek ingyenélő ködik ez a gazember is még a nyakunkon?

Lotti érezte, hogy anyjának igaza van. Bánatosan nézett annak becsült, sovány arcára, a melyen minden vonás elárulta, hogy az élet nagyon is érezteti vele hatalmát.

E percben kinyílt a szomszéd szoba ajtaja és egy borzas haju, a sok alvástól és pálinkától megdagadt szemű férfi jelent meg. A bajuszának egyik oldala rövidebb volt a másiknál, nagy sárga fogalval vigyorgatva nézett körül, aztán megszólalt vastag fűsértő hangon:

— Aszony! Harapni valót. Hamar. Hát nem hullod? Megsüketültél? ... Vagy mi van veled? Hát van valami enni való? Mi? Nem beszélsz? Szólj, mert különben megjárász, te sátrafa.

— Kifogyott minden. Menj dolgozni aztán ehetsz. Ha nem dolgozol, hát kopálj. Azt hiszed, hogy az égből pottyán le a pénz?

— Kelj fel már és adj valamit.

— Pusztulj innen te részeges fráter, mert meggyűlök velem a bajod. Nézd csak a gyermekedet, mint dideregnek a téli kegyetlen hidegében. Te apa vagy? Te ... Majd mondtam valamit.

— Asszony parancsolj a nyelvednek. Vigyázz!!! Uralkodni akarsz rajtam? Mi? Aból biz nem eszünk. Ne tekintőrázz oly sokat, hanem ide azzal a haragni valóval. Egy-kettő... Mezegj már ... Erted?

— Naplopónak, ingyenélőnek nincs szükségje táplálékra. Az éljen a levegőből.

— Te vipera, te ... te átkozott vén bagoly hallgass. Osszezsuzok mindent, ha nem engedelmesskedel.

— De hát honnan teremtsz elő valamit? A bőrtmet talán nem nyuzhatm le? Vagy arra fáj a fogad? Pusztulj a pokedba.

A férfinak több sem kellett. Szemeit erősen kidüllesztette, fogait vadállatias módon összevicsorgatta és azt a pár rozoga széket, a mit maga előtt látott, a földhöz csapkodta.

A lámpát oly kegyetlenül vágta a földhöz, hogy az nagyot csörömpölve darabokra tört.

Az asszony megrémülve ugrott fel helyéről.

— Mit cselekszel, te örült? Ha elment a józan eszed, menj a Lípótmezőre. Ott lesz neked legjobb helyed. Hát már ennyire vetemedtél? Te alávaló gazember, te ... Gondoskodj a házbérről. Pár nap múlva házbert kell fizetni. Ez is az égből pottyán le? A lakást stájerolták husz forinttal. Persze neked ez mind semmi ... A legkisebb gondod is nagyobb ennél.

Majd dolgozik Lotti? Ugye? Csak bízd el magad. Nézd azt a szegény leányt. Tizenkilenc esztendő és máris olyan fenyedt, akárcsak az az aszalt alma. Nem sajnálod ezt a teremtsz? Hogy feláldozza ifjú életét szegény ... Hallgat-e ugye te jó pipaszár? Érzed, hogy nincs rendjén a szénád? A mióta veled együtt vagyok, nem volt egy boldog pillanatom sem. Bár csak meg se ismertelek volna soha! ... Akkor most nem kellene ily nyomorúságosan élnem napjaimat.

A férfi megvető tekintettel hallgatta az asszonyt. Iszonyatos düh fogta el, szemöldökét erősen összehúzta és csunya állatias hangon mormogott magában.

— Pukkadj meg! — ordította és mint valami felbőszített vad, az asszonyra akart rohanni, de Lotti egy velőtrázó sikoltással anyja elé állt, hogy megvédelmezze őt.

— Apám, apám, az Istenért! Csillapulj. Türelmesd magad.

A két kis apróság is elkezdett nyafogni s mint a megriasztott madárfiókák, oda bujtak anyjuk mögé. Csak félve dugták ki fejcskéküket s alig mertek apjukra tekinteni, a kinek szája, mintegy örülté, tájtékött. Dűtől kipirult arccal, vérben forgó szemekkel, fejére tette kalapját, azután a részeges emberek virtuozitásával kirugta az ajtót és úgy távozott.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Április 5 —

Központi szálloda. Antal Dániel plébános Re-sica. — Sebestyén Emil dr. tanácsos Budapest. — Kabodi Károly főmérnök Budapest. — Leugenfelder Gusztáv utazó Nürnberg. — Hogel Vilmos utazó Budapest. — Zinner Imre utazó Budapest. — Török Béla utazó Budapest. — Schwarz Simon utazó Szeged. — Bocsa Géza erdőmester neje Szászváros. — Pucs Gusztáv főhadnagy neje Szászváros. — Feinknehen Mór gazdatiszt Buttyin. — Véghe Lajos igazgató Kolozsvár. — Grünwald Bertó utazó Budapest. — Kemény Bertalan utazó Budapest. — Kohn Zeiga utazó Budapest. — Schaffer Vilmos utazó Budapest. — Graber Gyula birtokos Szeged. — Gutti Soma utazó Budapest. — Königsegg gróf hadnagy Grodek. — Zimmermann Gábor utazó Budapest. — Zimmermann Adár utazó Budapest. — Jerig György postatiszt Debrecen. — Brück Sándor hivatalnok Barta.

Vas szálloda. Almády Gyula utazó Budapest. — Mayer Vilmos utazó Budapest. — Leuchtag Arnold utazó Budapest. — Rónay Gábor utazó Budapest. — Halle Samu utazó Temesvár. — Fritz Miksa kereskedő Makó. — Schwarz Hermann utazó Budapest. — Broch Mór utazó Budapest. — Bing Gusztáv utazó Budapest. — Weisz Mór kereskedő Pankota. — Mayer Samu vendéglős Piski.

Nádor szálloda. Lévy Lajos háztulajdonos Nagylak. — Czirk Mihály körjegyző Alvács. — Saupé Gusztáv zeneszerző Budapest. — Karl Antal könyvelő Szentandráss. — Körösy Lajos utazó Budapest. — Suvnek Rezső máv. állomásfőnök Vukla. — Goldberger Márk kereskedő Borosabes. — Fazekas József építész és neje Szabadka. — Nagy Lajos jegyző Feketegyarmat. — Alexandreán Aurél föld-birtokos Várda.

Nemzeti Színház.

Bérlet 178. sz.

Páros.

Pénteken, 1906. évi április hó 6-án.

PICHLER ELEMÉR mint vendég:

Anyegin.

Lyrikus opera 3 felvonásban, 6 képből. Puskin verses regénye nyomán fordította: Váradi Sándor. Zenéjét szerző: Tschalkowsky Péter.

SEMÉLYEK:

Larina	Benkőné P.	Onegin	Ladislai J.
Tatjana	Kapossy J.	Lenszky	Pichler E.
Olga	Fenyvessy M.	Gremm	Hunyadi J.
Filipjevna	Zsigmondi A.	Triquet	Faludi K.

Közdete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 812

Magyar == férfi öltöny-szövetet gyártmányu — csak —

a kizárólagos posztó gyári raktárban kap-hatunk.

Leichner és Fleischer
Arad, Szabadság-tér 17. 672
Telefon szám 478.

A nmlts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye nagy fal Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,
vászonra huzva léczekkel ellátva 8 koronáért

kapható
kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, úgy többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.

1820—1906 pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város rendőrségénél újonnan rendszeresített rendőrfelügyelői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni szándékozókot, hogy szabályszerűen felszerelt és sajátkezűleg írt pályázati kérelmeket Arad sz. kir. város rendőrfőkapitányához címezve az alkalmaztatásban állók hivatalfőnökeik útján, a hivatali állásban nem lévők pedig közvetlenül 1908. évi április hó 30-ig beérkezve Arad szab. kir. város fő-

kapitányához nyujtsák be. Az el-
késve érkező kérvényeket nem
vesszük figyelembe.

Az egyelőre ideiglenesen és az illetményeknek megfelelő napi díj mellett három havi próbaidőre kinevezendő rendőrfelügyelői megkivántatik az 1883. évi I. t.-cz. I § és 19. §-ban meghatározott elméleti minősítés, továbbá a megfelelő közbiztonsági szolgálatban szerzett gyakorlati képesség, a honvédség, csendőrség vagy a közös hadseregben tényleges szolgálatban töltött idő igazolása, erkölcsi megbízhatóság, a magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes ismerete megfelelő testület és egész-

ségi állapot igazolása, végül, hogy 35 életévet betöltött ne legyen.

Előnyben részesülnek, a kik hasonló állásban már állottak, nyelvismertekkel bírnak és lovasolni tudnak.

A kinevezendő rendőrfelügyelő Arad szab. kir. városa tisztii főorvosa által testi-egyszerű voltára nézve díjazatul megvizsgáltatni fog.

Az állás javadalma a következő:

1400 korona törzsfizetés 10 évi szolgálat betöltése után öt évente emelkedő 10% korpótlékkal, 280 kor. évi lauber és 240 korona ruhaátalány. A három havi próba idő elteltével alkalmosnak talált

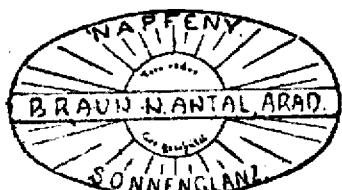
pályázó véglegesítették és az ideiglenesen eltöltött szolgálati idő nyugdíjidejébe betudatik.

A kinevezendő rendőrfelügyelő teendőit képezi: a rendőri szolgálat vezetése, az ellenőrzés, a rendőrlégénység feletti felügyelet, ezeknek elméleti és gyakorlati oktatása, valamint a főkapitány által megbízott teendők teljesítése.

A rendőrfelügyelő az előírt egyenruhát úgy szolgálatban, mint azonkívül viselni tartozik és szükség esetén polgári öltönyben is köteles szolgálatot teljesíteni.

Arad, 1908. március hó 26-án.

Intitória,
kir. tanácsos, polgármester.

Ezen védjegyre ügyeljünk, mert a ennek
más oldalról hamisításnak van kitéve

A „NAPFÉNY” kályhafesték fel-
találója és egyedüli készítője:

A „Napfény”

A „Napfény”

A „Napfény”

„NAPFÉNY” ezüstszinű kályhafesték

az egyedüli tökéletes kályhatisztítószer, mely az egész continensen elterjedt és mindenütt a legnagyobb kedveltségnek örvend.

BRAUN N. A., ARADON.

használatára feleslegessé teszi a vaskályhák fárasztó kefélését, mert egyszerű, ecsettel való befestésre a kályha azonnal vakító ezüsthényt nyer.

festékekkel festett kályha fényét a legerősebb tüzelés mellett is megtartja, amellet a fűtés által sem füst, sem szag nem támad.

dobozonkénti ára 80 fill., mely összeg előleges beküldése után bárhová bérmentve küldetik. Ismétlődők a legnagyobb árkedvezményt élvezik.

Rendelések általam közvetlenül teljesíttetnek.

Kapható Aradon: Andrányi Károly és Fiai, Daimel Lajos, Éles Ármán Weitzer János-né és Andrássy-téri üzleteiben, Dürr Gusztáv, Fejér Gyula, Jellák József, Weiss Dávid utánál.

Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi ruhákat,
utazó bundákat háló, ebédlő- és más
butorokat a legmagasabb áron veszek
és eladok rendkívüli olcsó árak
mellett Kiváncra hozok is megyek.
Frack öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH A.

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz.,
az „Arany ABC” mellett. 281

Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!

Mielőtt

kávét vásárolna,

kérem tegyen egy próbavásárlást a
hiressé vált

Palermo pörkölt kávéból,

amely úgy teljes, mint fekete kávé-
nak valami fenomenális finom, íze,
aromája páratlan, az idegekre nem
ártalmas, szapora és igen kiadó.
Hetenként kétszer friss pörkölés;
eredeti ¼ és ½ kilós csomagolás-
ban csakis egyedül

Dürr Gusztáv

fűszerkereskedésben kapható
a városházzal szemben.

Értéktelen utánzatoktól óvakodni;
minden csomag cégem nevével és
cíompecsétemmel van ellátva. 195

763—1906. t. k. i. z. m.

Árverési hirdetményi kivonat.

A m. radnai kir. járásbírósság,
mint telekkönyvi hatóság közli, hogy az aradi polgári tak-
arékpénztár végrendeletének, Flim-
mon Juon dumbroviczai lakos vég-
rehajtást szenvedő elleni 858 kor.
90 fillér tőkekövetelés és járuléki
iránti végrehajtási ügyében az
aradi kir. törvényszék (a m. radnai
kir. járásbírósság) területén levő,
a dumbroviczai 164. sz. tjk. b. n.
A. I. 1. 1—7. sz. 364—365., 568.,
985—986., 1041., 1072., 1196—
11—97. és 1432. hrsz. a. belterjes
ház és ¼ telek külsőségből álló
ingatlanra az árverést 1464 kor-
nyában ezennel megállapított kikiál-
tási árban elrendelte és hogy a
fentebb megjelölt ingatlanok az
1906. évi április hó 24-ik napján
delelőtt 10 órakor Dumbroviczai
község-házánál megtartandó nyilván-
os árverésen a megállapított kikiál-
tási áron alól is eladani fognak.

Árverezni szándékoznak továbbá
az ingatlanok becsárának 10% át,
vagyis 146 korona 40 fillért kész-
pénzben, vagy az 1881. évi LX.
t. c. 42. §-ában jelzett ár-
lyammal számított és az 1881. évi
november hó 1-en 8888. szám alatt
kelt igazságügyminiszteri rendelet
8. §-ában kijelölt ovadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881. évi LX. t.
c. 170. §-a értelmében a bűn-
pénzeket a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiadott szabály-
szerű elismervényt átszoigáltatni.

M. Radnai, 1906. évi február
hó 7-án.

Kir. járásbírósság, mint telek-
könyvi hatóság.

Polgár,
kir. albiró.

1034

Legfinomabb

ILLATSZER UJDONSÁGOK

eredeti üvegekben és kimérve.

T a b a k ó

kitűnő

molypusztító-szer,

hatása a naphtalint nagyban
felülmúlja.

½ kilós csomag 50 fill.

1 kilós csomag 1 kor.

Egyedüli elárusítók Arad és
környékén

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

Felnőttek és gyermekek

előszeretettel veszik a friss és kellemes ízű

Hajós-féle

Csukamájolajat.

Ára egy üvegnek használati utasítással 2 korona.

20 év óta tartó tyukszememet

kiírtottam az ön által feltalált világhírű Hajós-féle

„ANAGALLIN“-NAL,

miért is hálás köszönetet mond érte, tisztelője

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Oláh Ferencz,
Arad-Ujtelep.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; csakis Hajós-féle
„Anagallin“-t tessék kérni és elfogadni. 3861

Rheuma, csusz, köszvény

fájdalmaknál rögtöni enyhülést idéző elő a

„Methylol“ balzsam. (Törvényesen védve)

Egy párszori bedörzsölés után a legmakacsabb fajda-
lom is megszűnik. Ára egy adagnak 1 kor. 60 fill.

Kapható az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Schveffer és Vörös

virágkereskedésük

Aradon, Minorita-palota.

Telefon szám 337.

Elfogad a legjutányosabb árakban

koszoru, csokor

és egyéb

virág-diszítések.

Parkírozásokra tervvel és költ-
ségvetéssel díjmentesen szol-
gálunk. 645

Jegygyűrűk!

és mindenemű ékszerek 14
karatos aranyból és finom
ezüsből, ugyszintén arany,
ezüst, orosz tulaezüst és min-
dennemű fém és inga, fű,
ébredtő órák rendkívül nagy
választékban, olcsó árak mellett
kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órás és ékszerész-nél

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,
régli színház épület. 232

M. kir. szabadalmazott

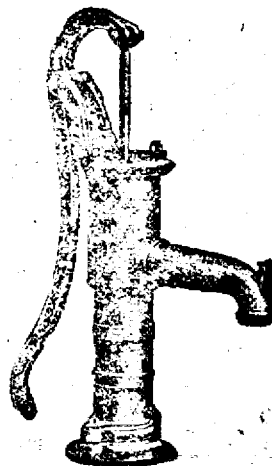
Borszivattyuk

és nozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyár-
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztatlanságok
azonnal továbbíthatnak, ezáltal a szí-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
sért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,
mert bombák és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálat t. — a gép jó működé-
sért 8 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csá-
varok és a legjobb minőségű be-
lül gummizott kender-csővek a
legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Egy borprés eladó.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Szőnyegmaradékok meglepő olcsón!

„Tulipános“ Honi-ipar Mosókelme Már kapható Rosenblüh H. és Társa.

3811

Szőnyegmaradékok meglepő olcsón!

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Karlsbad fölösleges!

Gyomorhajoknál, májbajnál, szédülés, fejfájás, agyvértődulás, haspuffadás, székrekedés, bélrenyheség, aranyér, elhízási hajlam ellen gyors biztos hatásu

„Thermalia.“

Utastással 5 kor.

Kis gyógytárában, Tiszadob.

Arad szab. kir. város rendőrkapitányi hivatalától.

911—1906. kih.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Aradon 1906. évi március hó 31. napján 1 darab idősebb fehérek kocza elfogott.

A tulajdonos folyó évi április hó 8 napjáig a kapitányi hivatalnál jelentkezhetik és tulajdonjogát bebiztosíthatja.

Ha a tulajdonjogát bebiztosítani képes tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat, mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen el fog adatni.

Arad, 1906. évi április hó 1 én.
Rendőrkapitányság.

4206—1906. szám.

Aradvármegye alispánjától.

194—1906 g. sz.

Pályázati hirdetmény.

A szemlái személyjogi gyógyszer-tár üzleti jogositványával felruházott Keller Manó szemlái gyógyszerésznek az 1876. évi 14. t. cz. 132. §-ában megjelölt s a személyes gyógyszer-tári jogositvány hasznélvezetere jogositott örökösök hátrahagyása nélkül történt elhalálása folytán megüresedett személyi jogositványra az 1876. évi 14. t. cz. 134. §-a és illetve a 22370—883. sz. belügyminiszteri szabályrendelet 13. §-a alapján pályázatot hirdetnek.

Felhivom azon gyógyszerészeket, kik ezen jogositványért pályázni kívánnak, hogy az említett törvény 129. §-ában előírt minősítésüket igazoló gyógyszerész tudori, avagy gyógyszerész mesteri oklevéllel, továbbá a gyógyszer-tárakról szóló szabályrendelet 1. § 1., 2. és 3. pontjában megjelölt okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám, 1906. évi április hó 30-ig terjesszék be, kijelentvén abban egyidejűleg azt is, hogy a szemlái gyógyszer-tár készletét és felszerelését a becsárban átvenni hajlandók-e?

A határidőn túl beérkező, avagy nem kellően felszerelt s a fent említett nyilatkozatot nélkülözők pályázati kérvények a jogositvány adományozására hivatott aradvármegyei közigazgatási bizottság által figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1906. évi április hó 3-án.

Az alispán távol:

Schill,
főjegyző.

1035

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a 23^{800/1100} holdat kitevő ó-temető területének f. évi április hó 15-től október hó 1-ig legelőül való bérbeadása iránt folyó évi április hó 9-én d. a. 10 órakor árverést tart.

Kiküldési-ár: Holdanként 24 koronát véve összesen 558 korona 54 fillér.

Bánatpénzül leendő a kiküldési ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1906. évi április hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

PÉNZ! BAUER ANTAL PÉNZ!

hatóságilag engedélyezett közvetítő intézete

Aradon, Boros Béni-tér 17. szám.

Elismert legolcsóbb pénzkölcsön

földbirtokokra, városi bérházakra és bért nem jövedelmező házakra, már 300 koronától a legmagasabb összegig.

Tőkekamat törlesztéses kölcsön

10, 15, 20, 30, 65 évig 4%, 4½% földekre, 6%, 6½% házakra, p. o. 50 évi tőkekamat törlesztésre fizet évente 100 korona után 5 korona 46 fillért és 50 év múlva kifizette a tőkét és kamatot és mivel sem tartozik. Az adós bármikor felmondhat, csak egy ½ évi felmondással, az intézet ellenben nem. Előleges költség nincsen, a bekebelezési költséget kívánatra előlegezem. A drágább kamatu tartozásokat konvertálom. Gyors elintézés, jutányos kiszolgálás. — Továbbá állami, megyei tisztviselők, vasutasok, katonatisztek 1800 korona törzsfizetés után kapnak már kölcsönt 1300 koronát fizetéselőjegyzésre, nyugdíjasok is kapnak 1100 koronától kezdődik a kölcsön. Válaszbélyeg csatolásával felvilágosítás ingyen. Földhitelre csak telekkönyv és kataszteri birtokiv szükséges, házakra telekkönyv, házbérvallomás. — Üzletszerzők kerestetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A Kinek

ismerettség híján

házasárra, nevelőre, életrészre, könyvelőre, segédre, tápnára, gazdatisztára, tulcsára, vincsollásra, kártyára,	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodászolgára, pénzbeszédre, házmesterre, stb.-re van szükség
--	--

Aki

eladni kíván

rizsot, borsot, gyömböcsöt, gabonát,	üzlelet, műhelyt, lakást stb.; vagy
---	--

Aki

bérbeadni kíván

birokat, házat vadászterü- letet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
--	---

Aki

mindenestét vétel vagy bérbevételek szí-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban és szívesen, ha az

"ARADI KOZLONY"

kis hirdetési

rovatait használja.

Kerestetik

egy 2-3 szobás lakás, fürdőszo-
bával, esetleg kis magános ház,
lehetőleg a főter közelében. Aján-
latokat a kiadóhivatal továbbítja.

Veszünk könyvtárakat

egyes könyveket, Lexikonokat, jogi,
szépirodalmi és egyéb munkákat leg-
magasabb árban. **INGUSZ**
I. és FIA könyvkereskedése
Arad. 235

Egy rövid zongora

eladó Neumann Antalnál, Deák Fe-
rencz-utca 36. sz. alatt. 793

Kiadó

elegánsan butorozott kényelmes
szoba Szent László-utca 5. számu
házban. 1032

Keresek

egy jó esaládból való ügyes, szor-
galmas, megbízható elárúító leányt.
Jelentkezhetni "Turul" cipőraktár
Arad, Minorita-palota. 1039

Kiadó lakás.

Szent László-utca 8. szám alatt egy
háromszobás lakás, előszoba, fürdő-
szobával és megfelelő mellékhelyi-
ségekkel május elsőre kiadó. 1042

Ötvenezer darab

különbféle színes férfi és
női nap és esernyő 1 frt
10 któl kezdve eladatra
Hegedűs Árminnál, Sza-
badtság-tér 17., a 13 vér-
tanu szoborral szemben.
1041

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek tudomására adni, hogy
műtermemet Szabadság tér 21. sz.,
Lengyel Testvérek házába helyez-
tem át. Huppert H. angol szabó. 1038

Kisasszonyt,

ki is irodai és külső munkálatok-
ban jártassággal bír, belépésre ke-
resek. Gápirónók előnyben része-
sülnek. Ajánlatok Lengyel Lőrincz
bürogyárba kéretnek. 1037

Nehezen hallóknak

koronába két darab, 16 koronába kerül. Köszönő levelek és prospectusok
ingyen és bérmentve.

Plober Alfred, München A. 131. Isarthalstrasse 26.

Igen tisztelt Plober ur! Feleségem, ki már 5 év óta fülzugásban és
nehéz hallásban szenvedett, alig 3 hónapig használta az Ön halló dobját és
teljesen meggyógyult, úgy, hogy örömmel tudathatom Önnek, miszerint 5 év
óta először hallotta az őra ketyegését. Iparkodni fogok az Ön nagyszerű ta-
lálmányát mindenben történik és darabonként csomagolási és szállítási díjjal együtt 10
széggel szolgálok utbaigazítással.

Ulm.

28. 12. 05. Plober Alfred urnak, München.

Kérem küldjön egy hallódobot használati utasítással Dr. G. orvos ur
utasítása értelmében.
3892

Tisztelettel G. J.

Telefon 32.

Telefon 32.

Műjéggyártás állandósítása

Van szerencsénk a n. é. közönség
szíves tudomására hozni, hogy jég-
gyárukat újból üzembe helyezzük
és így módunkban van minden év-
ben a nyári szezónban

kristálytisztá műjeget

szállítani.

Szíves felvilágosítás nyerhető naponta d. e. 9-től 12-ig az

Aradi és csanádi egyesült vasutaknál

II. emelet 18. ajtó.

983

A magyarai kis és nagy uri valamint
a bokréta hegyen

4 termőszőlő

felszereléssel

eladó,

POPESZKU JÁNOS jegyző

által.

1036

Tégla,
Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körtemensze téglagyárban

Mikalán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206-255

Gyári " 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u.
7. sz. irodában, vagy Rákóczy u.
28. sz. lakáson. A téglát várm
és fuvarmentesen saját igálmmal
házhoz szállítom. — A gyárba sa-
ját út mutatam vezet. 94

BOR כשר לפרס BOR

nagyvárad hehserell

ellátva legjobb minőségben

fehér 1 ltr. . . . 36 krajczár

vörös 1 „ . . . 38 „

= HUSVÉTI =

COCOS-ZSIR

ugyszintén minden egyes

.. husvétii cikk ..

ROTHSTEIN MÓR

fűszerkereskedésében 1000

Szabadság-tér 3. kapható.

728-1906. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A battonyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Varga Pál és társai végrehajtást szenvedő elleni 8765 korona 02 fillér tők-követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyben a szepedi kir. törvényszék (a battonyai kir. járásbíró) területén lévő, a domborosi 41. sz. tjkvben lévő a + 118/a hrsz. 1 hold 1489 négyszögöl területű ház, udvar és kerítő 1416 kor., az ugyanezen sz. tjkvben 56/a. 1 hrsz. 5 hold 288 négyszögöl területű szánt földre az árverést 2182 koronában ezennel megállapított kikiáltás árban elrendelte, és hogy a fennbb megjelölt ingatlanok az 1906 évi április hó 9. napján délelőtt 9 órakor Domborosi köz-színházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatra fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 141 korona 60 fillért 218 koroná 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Battonyan, 1906. évi február hó 19. napján.

A battonyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. 1040

Heintz, kir. a' bíró.